

... ..

LETO XXI

AVGUST. 1972

ŠTEVILKA 8

MISLI

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJU

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI

P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$3.00
(izven Avstralije \$4.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisov
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

IZ NAŠE UPRAVE

Ne bi rad zopet ponavljal, da smo zadnji čas dobili kar lepo število novih naročnikov. Pač pa bi se rad na tem mestu zahvalil vsem, ki ste te naročnike za naš mesečnik dobili. Nadaljujte s svojim apostolatom in če srečate katerega starih naročnikov, ki je v teku let odpadel ter lista več ne prejema, ali pa ga še vedno prejema plačuje pa ne, mu po prijateljsko "popihajte na dušo".

Posebej naj bi tu z zahvalo in pohvalo omenil s. Pavlo, ki je MISLIM dobila kar deset novih naročnikov, zdaj pa išče drugo deseterico. Vsekakor rekord, vreden omembe. Za nagrado si je zaslužila knjigo. Naj bi jo posnemal še kdo v Sydneyu in Adelaidi, ali še kje drugod, ki so mu MISLI pri srcu.

Vsaki mesec mi pošta vrača približno deset izvodov naročnikov, ki so se odselili. Navadno vzame mesec, dva ali še več, da se spomnijo na našo upravo in javijo spremembe naslova. Storitve to takej ob selitvi, da ne bo nepotrebnega zastoja in tudi stroškov uprave! Hvaležen Vam bom.

UPRAVNIK

NAROČI IN BERI !

V ZDA je Zgodovinski odsek ZDSPB Tabor izdal in založil "BELO KNJIGO", ki v zgoščeni obliki prikazuje razvoj v naši domovini od aprila 1941 do maja 1945. Knjiga vsebuje okrog 10.000 imen v tem obdobju pobitih Slovencev ter vrtnencev iz Vetrinja. Seznam ni popoln, saj manjka po mnenju sodelavcev knjige še domala polovica imen. Zato bo knjiga zlasti vredna tistim, ki so šli skozi prva begunska taborišča ter bi s svojim spominom vsaj delno lahko izpolnili vrzeli z novimi imeni. Dobrodošla bo tudi vsem ostalim, ki ne zapirajo oči resnici.

"BELO KNJIGO" lahko naročite na naši upravi, saj bo prva pošiljka kmalu dospela. Cena pet dolarjev.

FRIDERIK BARAGA — misijonarjev življenjepis, spisal Jaklič-Šolar. Cena en dolar.

DOMAČI ZDRAVNIK (Knajp) — Cena en dolar in pol.

HUDA PRAVDA — povest iz dni slovenske revolucije spisal Lojze Ilija. Cena tri (vezana knjiga štiri) dolarje.

MEDITACIJE — Pesniška zbirka Franca Sodje. Cena en dolar.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje. Spisal dr. Filip Žakelj. Cena dva dolarja.

V zalogi imamo še tudi nekaj Zbornikov prejšnjih let. Kdor želi z njimi obogatiti svojo knjižnico, so mu na razpolago po tri dolarje.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja) SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepismo povest o. Frideriku Baragu je napisal Amerikanec Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

Karel Mauser nam je tole povedal

SLOVENEK SEM. Prečudno lepo zveni ta beseda, če jo na glas rečeš na tujem. Zdi se mi, da si na mah obdan z vsem, kar je slovenski človek v zgodovini doživel in pretrpel, vse od hipa, ko je rekel in zapisal svojo besedo.

Zdi se mi, da vidim bedo slovenskega tlačana in ponosno hojo slovenskega svobodnjaka, upore kmetov in boje s Turki, močno vero, ki je romala v Komposteljo in v Koeln in k Sveti Krvi tja pod Veliki Klek. Hodili so po zemlji, v kateri so prhnili Huni in Goti in Langobardi in v kateri so se v rjo spreminjali meči in ščiti mogočnih Rimljanov. Prihajali so viharji in odhajali, slovenski rod jih je prestal, gotal solze in kri, rasel v prahu in potu, toda rasel je.

In danes, kjerkoli si in rečeš: Slovenec sem, si na mah zvezan z domačo zemljo, z vso njeno zgodovino in v taistem hipu srečavaš Slovence, ki so šli na Bizanc, in preprostega oglarja, ki je kope kuhl in v samotni kolibi po slovenje pel in po slovenje molil in brez učenosti svojo zemljo brezmejno ljubil.

Prav to je čudovita vsebina besede Slovenec. Ti nisi samo nekdo, ki na tujem grebe za kruhom in za domačo besedo, vsak izmed nas je tudi domača zemlja in del njene zgodovine.

Če rečeš: Slovenec sem, gre za tisoč let odmev tvoje besede nazaj in menih ob Vrbskem jezeru, ki je slovensko besedo pravkar zapisal, se bo blažen nasmehnil. Če rečeš: Slovenec sem, si se zvezal z vsemi rodovi mrtvih, ki sploh druge besede poznali niso kakor slovenje. Če rečeš, da si Slovenec, si spet zganil zavest v tistih, ki so v tujem svetu otrpnili.

Če nas to in ono marsikdaj ločeva, slovenstvo nas vedno združuje. Veje istega debla smo, na istem kraju so naše korenine, isti sok se pretaka po nas. Marsikdaj je tako, da bratje in sestre iz iste družine hodijo po različnih poteh, toda vsaj na nekatere praznike vsa

pota peljejo nazaj v rodno hišo, k isti mizi, kjer so nekoč skupaj sedeli. Družina je močna vse dotlej, dokler se zna na take dneve zbrati v istem veselju in ob isti skrbi.

Kadar se narod, kadar se družina, kadar se skupnost zna zbrati za dosego skupnega cilja, tedaj zraste iz te povezanosti strašna moč. Majhen je morda potoček, ki prčjenja reko, toda kako močno postane vodovje zavoljo pritokov, ki teko v isto smer! Teči v isto smer, hrepeneti v isto smer, to je in naj bo cilj skupnih praznikov in širokih srečavanj.

Moj Bog, da bi se tega mi vsi zavedali, ko, obdani od svoje mladine, gledamo v svoje slovenstvo. Kakšno je? Ali smo ga znali odtisniti v svoje otroke? Mar res ne bomo znali ujeti koraka z bežečim časom? Ali bomo dojeli strašno resnico, da imamo v zdomstvu manj časa, kakor ga ima domovina? Ali bomo spoznali, da moramo svoje delo opravljati z dvojno silo, če ga hočemo opraviti v času, ki je našemu rodu še na razpolago? Tu ni okolja, ki bi dihlo slovensko zgodovino kakor rodna zemlja, prav zavoljo tega mora za našo mladino zgodovina vreti iz nas. Če mladi ne bodo čutili, da iz tega živimo, da vse to resnično in globoko ljubimo, kako naj s ponosom ponove za teboj: Slovenec sem?

Lep je slovenski obraz, ker so ga tolikokrat oprale solze, močan je, ker ga je brazdalo trpljenje. Zakaj ga ne bi s ponosom kazali tujemu svetu, zakaj ne bi tega ponosa mogli vlitii v svojo mladino?

ŽIVLJENJE vsake večje skupnosti, ki hoče biti bogata, raste iz pretakanja idej in stremljenj starega in novega rodu. Spreminjanje v času prinaša odmiranje starega in cvetenje mladega in to je naravna pot, ki jo moramo sprejeti ne z resignacijo, ampak z veseljem. Mladina ni nekaj kakor potaknjen-

ci rož, ki jih presajamo tako, da jih vtaknemo v zemljo. Mladina smo dejansko mi, je reinkarnacija naše mladosti, če smemo tako reči. To so mladike na drevesu, ki odženo iz starih vej, da more tudi staro drevo cveteti naprej.

Kako naj starejši rod gleda na mladino, kako naj starejši rod sprejema njena stremjenja in njeno dejavnost, je eno najbolj važnih vprašanj v vsaki skupnosti.

Predpostaviti je treba tole: Mladina, njena stremjenja nam nikdar ne smejo biti sredstva, ki bi nam služila, temveč nam morajo biti cilj, ki naj dopolni sanje, delo in nehanje enega rodu. Biti moramo toliko jasni, toliko močni in toliko načelni, da bo mladina v starejšem rodu videla nit, ki jo mora vezati naprej, ne zgolj iz spoštovanja do starejšega rodu, ne iz občutja, da bi ga žalila, temveč iz zavesti, da je to njena naloga.

Dokler načelnosti, jasnosti in iskrenosti v nas ne bo, dotlej v mladini ne bomo zbudili resničnega občutja, da je ne mislimo porabljeni v svoje namene, temveč da ji želimo le ugledati pot, da ji želimo usmeriti prekipevajoče sile za pozitivno in ustvarjajoče delo. Zavedati se moramo, da je starejši rod kakor žerjavica, ki sicer daje močno toploto, toda ne sveti daleč kakor plamen, ki visoko plahuta. Bili smo nekoč, toda taisti bo nekoč tudi ta mladina. V nas starejših je, da ji to pokažemo in to razložimo. Naš odnos do mladine ne sme sloneti le na ukazih, ampak na temeljih, ki smo jih že mi podedovali in v katerih je do-

volj prostora za prve poskuse lastnega zidanja. Na ta način bo mladina mogla pokazati svojo zrelost. To si mladina želi. Morda bo v svoji vulkanski eruptivnosti storila več napak kakor si jih želimo, toda tudi ob napakah ji bomo tako ohranjali voljo za delo. In prav to je, kar želimo. Nič nam ne pomaga mrtva mladina, naj bo še tako dobra in vdana, če v njej ni velje.

Ne udarimo po vsaki napaki in nikdar ne delajmo vtisa, da jih mi sami ne delamo. Čuden bi bil človek, ki bi napak ne delal. Trdno sem prepričan, da mladini v starejšem rodu imponirajo najbolj tisti, ki jih ni sram priznati, da se tudi zmotijo. To priznanje je ena najbolj vzgojnih metod, ki nam more mladino približati.

Za nas starejše je verjetno to najbolj boleča točka, toda prav ta prinaša skupnosti največji blagoslov.

V emigraciji si ne moremo privoščiti janzenizma in utesenosti v stare kalupe. Čas se je spremenil in starih kolovozov ni več. Vsevpred so nova križišča, nove ideje, nova stremjenja, ki jih bo starejši rod mogel usmerjati v pravo smer le tedaj, če bo iskren v priznanjih, v utemeljitvah, če bo pustil ob načrtih tudi prostor za opazke in pripombe in če bo znal prepričati mladi rod, da more nov čas graditi samo zaupanje v treznost starejšega rodu in zaupanje v iskreno voljo mladega rodu. Pokazati morajo to dejanja na obeh straneh.

Če bodo, smo rešili bodočnost in to je nazadnje želja nas vseh in naš skupen cilj.

Karel Mauser, ki živi v Clevelandu (ZDA) in je brez dvoma največji slovenski izseljenski pisatelj, je letos ponovno obiskal argentinske Slovence. Njegova beseda, pisana ali govorjena, je klena in domača. Iz srca prihaja, zato tudi seže v srce. Tu smo ponatisnili dva odlomka: prvi je iz Mauserjeva govora na 17. Slovenskem dnevu argentinskih Slovencev, drugi iz njegovega govora na seji Medorganizacijskega sveta v Buenos Airesu. Tople besede velikega Slovenca, ki veljajo tudi nam. Tudi pri nas dorašča mladi rod, ki bo prejel le toliko, kolikor mu bomo znali dati.

SPORED KONGRESNIH DNI

40. EVHARISTIČNI KONGRES, MELBOURNE

Danes lahko bralcem MISLI postrežemo že z dokončanim sporedom kongresnega tedna. Bo še verjetno več nebitvenih sprememb, dodano kako zborovanje in podobno. A spored glavnih dogajanj je tu — oglejmo si ga!

18.—25.
februarja
1973

NEDELJA — 18. februarja je določena za kongresne cerkvene slovesnosti posameznih izseljenskih skupin. Vsaka narodnost se bo zbrala v gotovi cerkvi. Na uradnem sporedu je označenih 23 takih skupin, med njimi seveda tudi Slovenci. Tem skupinam se bodo ta dan pridružili tudi gostje iste narodnosti iz drugih delov sveta ali iz domovine. Kje in kdaj bodo ta dan slavile druge narodnosti, nas ne zanima. SLOVENCİ bomo začeli z otvoritvijo kongresa s cerkveno slovesnostjo ob deseti uri v naši cerkvi Sv. Cirila in Metoda v Kew. Sveto mašo s pridigo bo imel ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Podrobnejši spored cerkvenih in izvenskerkvenih slovesnosti v našem verskem centru bomo še izdelali.

Liturgični začetek (Inauguration) Kongresa bo v stolnici sv. Patrika ob treh popoldne.

Ob osmih zvečer bo po vseh cerkvah mesta **evharistično bogoslužje duhovne obnove**. Tudi v naši cerkvi.

PONEDELJEK — 19. februarja zvečer ob sedmih se bo pričela **vigilija mednarodne obnove**. Podobno je, da bo šla procesija s kongresnim spokornim križem iz anglikanske stolnice sv. Pavla do katoliške stolnice sv. Patrika.

Ob osmih zvečer bo v Myer Music Bowl začetek "Population and Ecology" zborovanj.

TOREK — 20. februarja čez dan in zvečer razna zborovanja. Ob osmih zvečer v Dallas Brooks Hall javno zborovanje C.F.W.C. o skrbi za krščansko občestvo. Na Melbourne Cricket Ground ob osmih zvečer **skupna maša na prostem za priseljence vseh narodnosti**. Med somaševalci bo tudi škof dr. Lenič. Med združenimi zbori bo tudi naš cerkveni zbor. Med prošnjami ljudstva bo tudi ena v slovenskem jeziku in zastopnika slovenske skupine bosta v narodni noši prinesla k oltarju slovenski dar.

SREDA — 21. februarja čez dan razne konference. Zvečer ob osmih po vseh mestnih cerkvah evharistično bogoslužje **duhovne obnove ljudstva**, ki se bo ta dan zaključila oz. zliila v kongresno slavo.

ČETRTEK — 22. februarja ob enajstih dopoldne bo koncebrirana maša v stolnici kot duhovna obnova za duhovništvo, čez dan več drugih slovesnosti. Ob osmih zvečer na Melbourne Cricket Ground **ekumensko bogoslužje**.

PETEK — 23. februarja ob enajstih dopoldne **šol-**

ska maša na Melbourne Cricket Ground. Ob sedmih zvečer **blagoslov bolnikov** na Royal Showgrounds. Ob osmih zvečer **zborovanje mladine (Youth Gathering)** na Melbourne Cricket Ground.

SOBOTA — 24. februarja ob desetih duhovna obnova za **redovnike** v cerkvi sv. Frančiška v mestu. Ob enajstih duhovna obnova za **redovnice** v stolnici. Ob treh popoldne **zborovanje aboriginov** v Myer Music Bowl. Ob osmih zvečer **maša vzhodnega bogoslužja** na Melbourne Cricket Ground. Istočasno koncert (Melbourne Symphony Orchestra in Philharmonic Choir) v Melbourne Town Hall.

NEDELJA — 25. februarja ob šestih zvečer zaključek kongresa na Melbourne Cricket Ground s "**STATIO ORBIS**". Evharistična daritev na prostem.

Na sporedu je okrog petnajst različnih predkongresnih in kongresnih seminarjev, konferenc in zborovanj o vseh mogočih področjih odnosov med ljudmi. Pri vseh bo prišel do izraza odnos človeštva do Boga. Geslo kongresa so Kristusove besede: "LJUBITE SE MED SEBOJ, KAKOR SEM VAS JAZ LJUBIL" (Jan 15, 12). Namen kongresa pa je naša duhovna obnova s prenosom tega božjega naročila v vsakdanje življenje.

Kongresni teden bo nudil udeležencem tudi priliko za obisk vseh mogočih razstav in kulturno-verskih prireditvev. Ogledali si bodo lahko zgodovinsko razstavo avstralske Cerkve, razstavo cerkvene umetnosti, evharistično liturgično razstavo, razstavo liturgičnih keramičnih del sester karmeličank, razstavo karitativnega dela avstralske Cerkve itd. . . . Ko bo prišel čas kongresa, bo s točnim sporedom vseh javnih prireditvev te verske manifestacije gotovo prišel v naše roke tudi seznam krajev teh zanimivih razstav. Tako si bo vsakdo lahko ogledal, kar ga bo zanimalo. Da bo teden kongresa v vsej svoji razgibanosti in pestrosti hitro minil, si lahko mislimo. Tisočem in tisočem gostov vseh narodnosti bomo imeli priliko pokazati gostoljubje v resnični bratski ljubezni. Bog daj, da bi bilo v tednu kongresa tudi muhasto melbournsko vreme na naši strani.

Tudi slovenski naseljenci v Avstraliji s svojimi gosti bomo del teh velikih slovesnosti. Pripravljajmo se, da bo naše sodelovanje čim plodnejše za našo narodno skupino.

" MOJI DRAGULJI? — TUKAJ SO! "

Srečal sem se pred dnevi z gručo tulečih dijakov. Vreščali so pesem, o katere besedah je bolje molčati. Na koncu vsake kitice je nastal molk. Po kratki pavzi pa je vsakokrat eden od njih kakor obseden zakričal: "Kje je bolje kakor v družini?"

In tedaj je vsa gruča odgovorila z glušečim glasom "Povsod drugje! . . ."

Mimoidoči so se spogledovali, nekateri se smejali.

"Bedaki", so govorili drugi.

Zares, prizor je bil precej neokusen.

Upor družini . . . In vendar je družina formula sreče, rojena v samem božjem srcu.

V raju je imel Adam vse potrebno, da bi bil lahko srečen.

In vendar ni bil srečen.

Zakaj ne? — Ker je bil sam.

Tedaj mu je dal Bog družico. . . .

Iz te zveze se bodo rodili otroci, iz katerih morajo starši polagoma izoblikovati moža, ženo . . . — značaje, ki se bodo borili z bodočnostjo.

Na starost bodo starše obdajali in jim pomagali mladi. In njih smrt, ki jo bo milo zibala ljubezen tistih, katerim so dali življenje, bo kakor sen po dobro opravljenem dnevnem delu.

To je družina, kakor jo je ustvaril Bog.

Je in bo še vedno skoraj kot — spet izgubljeni raj . . .

*

Ta božja ustanova je odgovarjala vsem telesnim in duševnim potrebam človekovim.

Bila je neizogibno nujna otroku, ki potrebuje vsega in vseh.

Nujno potrebna neizkušeni mladini, izpostavljeni vrtincem življenja in na križišču toliko poti.

Nujno potrebna zrelemu človeku v borbi s težavami življenja . . . spletkami, prevarami . . . in čigar počitek je v tem, da najde zvečer mir in nežnost svojega doma.

Nujno potrebna starcu, ki si sam ne more pomagati.

"Kadar je človek star, je vedno v zimi", mi je pravil eden vernikov.

Da, ker je bil sam . . . Drugače bi mogoče imel roke svojih vnukov, ki bi ga ljubeče objemale okrog vratu, ki bi mu grele srce.

*

A kaj je naredil sedanji svet iz te idealne družine, iz te mojstrovine? Ta svet, ki ga je Kristus preklel, usmerja kar naprej svoje napade proti družini.

Otrok je postal groza za mnoge mlade zakone, ki mislijo, da morajo življenje samo uživati . . .

"Kasneje bomo mislili na to . . ." se glasi izgovor.

Zato temu svojemu otroku ovirajo pot. In kadar hoče kljub temu priti na svet, da, tedaj — ga odpravijo . . .

Koliko tihih zločinov je bilo zagrešenih proti temu bitju brez obrambe, ki ga je Jezus tako ljubil.

Živali s silo branijo svoj zarod . . .

Človeška mati pa svojega ubija, ker je v nadelo . . .

Grozno!

*

In kadar le dovolijo temu otroku rasti, mnogokrat v svoji družini ne najde zgloda, do katerega ima vso pravico.

Duhovnik govori otroku pri nauku: "Moli . . . Hodi k maši . . . Izpolni velikonočno dolžnost. . ."

Otrok opazuje očeta in mater, ki delata kot da vsega tega ne poznata . . .

Dodajte še literaturo, gledališče, kino . . . vse to si upa danes predstavljati najgrše prizore . . . Razglašanje zločinov, ki prikazujejo otroke-zločince kot zanimive dečke.

A predvsem je razporoka tista, ki med očetom in materjo uniči otroka.

Med neko mašo s prvim obhajilom sem po cerkvi pobiral denar. Na odličnem mestu sem

opazil mater prvoobhajanca z njenim drugim možem. V ozadju svetišča, v kotu blizu vrat, pa sem videl na steno naslonjenega otrokovega očeta . . .
Jokal je.

*

O, da bi se mogla bodoča generacija res zavesti porušenja, ki ji grozi! Ko bi se mogla zavesti nujnosti zopetne zgraditve takih poštenih družin, katerim je Francija dolgovala svojo veličino in svoj svetovni ugled!

Nekega dne je mati Grakhov dobila obisk rimskih patricijk. Pokrite so bile z dragulji in so se začudile, ko so ugledale preprosto obleko slavne gospe.

"Morda smo radovednice, a vaš mož vam gotovo prinaša mnogo lepih draguljev. Ali bi bilo neolikano, ko bi vas prosile, da nam jih pokažete?" so zaprosile.

Mati Grakhov se je brez besede priklonila, odšla v svoje sobane in se vrnila z rokami, oprtimi na ramena svojih dveh sinov.

"Moji dragulji? Tukaj so!"

Pa je bila poganka . . .

— Kaj pa ti, kristjanka? . . .

PIERE L'ERMITE
(Prevedel T. K.)

Koliko takihle slovenskih draguljev mora umreti pred svojim rojstvom? In če žive — ali imajo zgled staršev?

ALI K FRANČIŠKANOM — ALI V AMERIKO ?

P. BERNARD

V AMERIKO? — ZDAJ PA JA!

MOJ ODHOD V AMERIKO je povzročil nekak "polom", po svoje podoben onemu, ki me je leta 1911. pripeljal med frančiškane. Bom povedal.

Da sem bil po četrti gimnaziji povabljen v Ameriko z besedo škofa Trobeca, sem kmalu pozabil. Namesto mene (!) je kako leto po tistem odšel v Ameriko duhovnik in zrel mož — frančiškanski pater Kazimir Zakrajšek. Ne vem, če je tudi njega vabil škof Trobec. P. Kazimir je potem zvil za seboj še nekaj drugih frančiškanov tja do leta 1914. Mene ti odhodi niso kar nič zanimali. Treba je bilo pridno študirati, za kaj drugega ni bilo kaj prida časa. Po izbruhu prve svetovne vojne so pa stiki z Ameriko itak do kraja prenehali.

Po vojni so začeli prihajati "Amerikanci" na obisk v domovino. Jaz sem le redko koga srečal. Spominjam se, da sem nekoč naletel na moža in ženo —

ne vem več, od kod sta bila — in ju vprašal, če poznata p. Zakrajška. Spogledala sta se in skupno dogonala, da sta to ime že slišala, več pa nista mogla povedati. Zelo sem se čudil, saj je p. Zakrajšek že dolga leta izdajal list AVE MARIA, pisal članek za člankom v druge katoliške liste, zraven pa misijonaril po slovenskih naselbinah širom Amerike. Nehal sem se čuditi več let pozneje, ko sem si ameriške Slovence od blizu ogledal . . .

Prvi frančiškan, ki je prišel po vojni na obisk, je bil p. Anzelm Murn. Videl sem ga samo neki večer v Kamniku, ko je obiskal naš samostan. Bil je jako živahen in poln šaljivih dovtipov. Takrat je bil župnik v Betlehemu, ne prav daleč od New Yorka. V fari je imel domala same Prekmurce in je pripovedoval razne zgodbe o njih. Kolikor vem, pa ni nikogar vabil s seboj v Ameriko. Je moralo biti na pismeno vabilo p. Kazimirja, da jih je nekaj odšlo malo pred 1920 in naslednja leta.

Meni je bil osebno najbližji "odhodnik" p. Hugo Bren, ki jo je mahnil čez lužo leta 1920 in tam postal prvi zares velik Baragovec. Odsel je iz naše srede v Kamniku ob prav zanimivih okoliščinah. O njem in njegovem amerikanstvu sem pisal v Zborniku Svobodne Slovenije v Argentini leta 1955, tu ne bom ponavljal. Nikjer pa menda še nisem pisal o svojem srečanju — z nekimi Amerikanci v Kamniški Bistrici.

Moralo je biti leta 1922 ali 1923. S p. Hadrijanom sva napravila izlet v Kamniško Bistrico. Tam sva našla Amerikance. Bila jih je večja skupina. Pogovarjali so se med seboj po angleško. Opazila sva med njimi nekaj duhovnikov. Nekdo nama je povedal, da so to trije bratje Pirnati, doma iz Dravelj pri Ljubljani. Vsi da so župniki v Ameriki, pa še enega brata duhovnika imajo, ki pa ni prišel z njimi v domovino. Ko sem to zvedel, sem se jim skušal kako približati in kaj vprašati. In p. Hadrijan z mano. Ni bilo lahko, imeli so v koči svoj zelo stisnjen krog. Menili so se po tihem in kazali kisle obraze, ker je zunaj začelo močno liti. Končno sem le ujel enega in se mu predstavil.

"Jaz sem pa Llojze Pirnat, župnik pri sv. Elizabeti v New Duluthu, če veste, kje je to."

Imel je ravno toliko govorne napake, da ga je bilo prijetno poslušati. Kje je New Duluth, nisem vedel, zanimalo me je vse kaj drugega.

"Povejte nam kaj o naših frančiškanih v Ameriki. Ali se dobro drže?"

"O frančiškanih? O drugih ne vem kaj posebnega. Ampak p. Hugo Brren, ta je mož. Ima verro in spolnjuje deset božjih zapovedi."

Odgovor je bil tako nepričakovan in čuden, da nisem vedel kaj početi z njim. Najrajši bi bil prasnjal v smeh — tudi p. Hadrijana je lomilo — pa se nisem upal, ker je g. Llojze kazal tako resen obraz, kot bi šlo za prodajo Amerike. Ko sem torej obmolknil, se je obrnil k svojemu krogu in naše "srečanje" je bilo končano. Presneti — Amerikanci!

Vendar me je g. Llojze pozneje takoj, ko je zvedel za moj prihod v Ameriko, prvi povabil, naj sprejemem misijon v njegovi fari. Uredil je tudi z drugimi slovenskimi župniki v severni Minnesoti, da sem nekaj tednov romal z misijonom od fare do fare. In on z mano. Postala sva prava prijatelja.

P. Hugo —
"mož vere
in spolnjevanja
deset zapovedi" —
ne dolgo pred smrtjo
(Umrl v Rimu 1953.)

Tudi razlaga k njegovi pohvali p. Hugona je potrebna. Pozneje, v sami Ameriki, sem tako pohvalo večkrat slišal, seveda v angleščini. Zdi se mi, da imajo Irci, morda samo duhovniki, navado drug drugega tako pohvaliti. Tako je prišlo, da je irska pohvala padla po ovinkih na p. Hugona v Kamniški Bistrici. Ko sva s p. Hadrijanom to raznesla med sobrate, ni manjkalo smeha.

Glede mene je še vsa tista leta veljalo: V Ameriko? Ja, pa ne še! Ne da bi se bil jaz sam tega zavedal, stalo je zapisano nekje v Previdnosti. Bilo je tako:

Leta 1919. je naša privatna gimnazija, ki se je bila ob začetku vojne s Kostanjevico nad Gorico preselila v Kamnik, dobila pravico javnosti. Imela je samo razrede 5 — 8. Tudi nekaj profesorjev je prišlo od tam. Tega ali onega so vzeli iz zbora bogoslovnih profesorjev. Ker je še kaj manjkalo, so sneli mene iz Maribora, kjer sem bil katehet na krčevinski šoli. Vpisal sem se na novo ustanovljeno ljubljansko univerzo za študij klasičnih jezikov in še kaj. Takoj sem dobil tudi nastavitve za suplenta na domači gimnaziji. Tako sem vse do leta 1925 bival po tri dni na teden v Ljubljani, po tri dni v Kamniku, ob nedeljah pa tu ali tam, ali pa kje drugje. Že to me je dovolj zaposlovalo, da mi misli na kako Ameriko niso mogle blizu. Poleg tega sem tista leta ustanovil in urejeval dva mesečnika: ORLIČA in VIGRED. Z Ameriko sem imel le toliko stikov, da mi je p. Benvenut Winkler našel tam nekaj naročnikov za ORLIČA in mi od časa do časa pošiljal naročnino.

Leto 1925 je prineslo marsikaj novega. Spomladaj sem zaključil študije na univerzi in dobil tako imenovan "absolutorij". Z drugo besedo: "zdelal" sem. Šlo je samo še za to, ali naj se lotim "disertacije" za doktorat, ali naj se pripravim za končni profesorski izpit. Posvetoval sem se največ s profesorjem Lunjakom, ruskim beguncem, ki je pa imel vsa predavanja v nemščini. Iskal je primerno snov za mojo disertacijo, če bi se zanjo odločil. Možakar je imel svoje čudne navade, drugače je bil poštena duša.

Preden sva dognala, za kaj naj se odločim — polom! Preljubeznivi Belgrad nam je lepega dne postal pošta, da je pravica javnosti za našo kamniško gimnazijo ukinjena. Nič se ni dalo storiti. Redovno predstojništvo je odločilo, da provincija ne bo več imela gimnazije brez pravice javnosti, kot je bila dolga desetletja pod Avstrijo na Kostanjevici pri Gorici, kjer je bil med drugimi za profesorja svetovno znani slavist p. Stanko Škrabec. Tam sem tudi jaz napravil maturo za "domačo uporabo". Za vpis na univerzo sem pa moral po osmih letih maturo ponoviti na javni gimnaziji v Mariboru kot privatnik v jesenskem terminu. Tako so zdaj po nesrečnem pismu iz Belgrada naše klerike iz Kamnika preselili v Ljubljano in so začeli obiskovati javno gimnazijo.

Skoraj čez noč je ves moj univerzitetni študij izgubil pomen. Profesorju Lunjaku sem povedal, da želim pretrgati vse stike z univerzo in posvetovanja z njim.

Postal sem spet — bi kdo rekel — faliran študent, zraven pa še — faliran profesor. Med nezaposlene le nisem padel, saj sem imel na skrbi še oba lista in pomagal sem s obratom v dušnem pastirstvu. Kaj bodo z mano napravili predstojniki, sem na tihem ugal. Pa so tudi oni menda šele ugibali. Rečeno mi je bilo, da se bo odločilo v jeseni.

Tiste poletne mesece je bil na obisku doma p. Kazimir Zakrajšek. Skušal je "izdrezati" nekaj patrov za Ameriko. Pravi je, do so frančiškani tam kupili dosti veliko farmo pri Lemontu, sredi med Chicagom in Jolietom. Tam bodo uredili slovensko frančiškansko središče, patrov pa manjka. Trije so se mu hitro priglasili in dobili dovoljenje. Vprašal je tudi mene. Kar prikimal sem — zakaj pa ne v takih okoliščinah? Dovoljenja pa zame od domačih predstojnikov ni dobil, češ, trije bodo zaenkrat zadosti. On pa, podjeten kot je bil, naravnost na generalnega predstojnika v Rimu — bil je takrat Nемеc Klumper. Kako ravno

ga je pregovoril, ne vem. Vsekakor je po nekaj tednih priromalo iz Rima pismo z naročilom, naj me pustijo v Ameriko, če še hočem iti. Temu se domače predstojništvo ni moglo upirati. Tudi moja mati se ni.

Tako torej! V Ameriko! Začel sem zbirati potrebne dokumente in se informirati glede pripravne ladje. Čakati sem moral na denar iz Amerike, ki mi ga je kmalu poslal p. Hugo. Skrbelo me je, kdo bo za mano prevzel oba mesečnika. Pa tudi to se je posrečilo. ORLIČA je vzel na svojo skrb mlad duhovnik, prefekt v Marijanišču — njegovega imena se žal ne morem več spomniti. To vem, da je umrl še zelo mlad, ORLIČ pa takrat menda že ni več potreboval novega urednika, ker je belgrajska diktatura zatrla orlovstvo in seveda tudi ORLIČA. VIGRED sem oddal učiteljici Anici Lebarjevi in je list, če se ne motim, izhajal vse tja do začetka druge svetovne vojne.

Torej še enkrat: V Ameriko? — Zdaj pa ja!

Tu je p. Bernard srečal "Amerikance".

LIST "FRANCISCAN NEWSLETTER" (July 1972, No. 80) je za priliko osemdesetletnice in demantnega redovnega jubileja p. Bernarda svojo prvo stran posvetil našem jubilanu. Poleg dveh slik o njem govori dolg in izčrpen članek, ki nosi naslov: "**Truly a Man of God**". Med vrsticami iz pridige p. provinciala citira tudi besede: "We thank God for Fr. Bernard, for his example, for seeing a man who is coming near to the fullness of his manhood, achieving the fullness of his life, the fullness of his mission and the fullness of the goodness that God has worked through him." Članek konča takole: "I only wish I could be as good to God as he has been good to me", are the words used by Fr. Bernard to sum up his long life in God's service.

Tudi "Provincial Chronicle" (July, 1972) prinaša

p. Bernardovo sliko in članek o njem. Iz osebnih virov pa sem zvedel, da je za jubilej prejel naš slavljenec celo telegramske čestitke papeža Pavla VI. Sam jih ni v svoji skromnosti nikomur omenil.

Da so se ga ob jubileju spomnili prav vsi slovenski izseljenski in zamejski listi ter bralcem osvetlili p. Bernardovo neprecenljivo narodno-kulturno delo, mi niti ne bi bilo treba posebej poudariti. Sydneyski "Triglav" in ljubljanska "Rodna gruda", revija za Slovence po svetu, sta nečastni izjemi in morda jim dela družčino še kak nepomemben rdeče pobarvan izseljenski list.

Sicer nam je p. Bernard zabičal, naj ga "do pogreba pustimo pri miru", a teh nekaj vrstic je le ušlo na papir. Zdaj pa — zapik!

NA GLAVO POSTAVLJENI POJMI . . .

Pod istim naslovom je goriški "Katoliški glas" letos v aprilu objavil pričujoči članek. Tudi za nas je kaj zanimiv, saj se pripravljamo na škofov obisk in birmo. — Ur.

Takole je dejala gospa Kraševka svoji prijateljici: "Naš mali ima že osem let in hodi v drugi razred. Letos bo šel k prvemu sv. obhajilu. Kar smili se mi: že tako se mora veliko učiti, tudi klavir študira, sedaj pa bo moral še k nauku za prvo sv. obhajilo".

Prijateljica: "Ja, ja, sedanji otroci so preobremenjeni. Kako pa je z birmo? Ne bi bilo pametno, če bi jo tudi letos prejel? Tako bi se hkrati rešili dveh skrbi in stroškov bi bilo manj".

Gospa Kraševka: "O tem z župnikom se nisem govorila. Pa bom. Tvoja misel se mi zdi pametna".

Prijateljica: "Duhovniki bi morali razumeti, da birmo ne gre odlagati zlasti ko gre za deklice. Če birma ni isto leto kot prvo sv. obhajilo, je treba kupiti novo obleko in izdatki so dvojni".

In je naša gospa Kraševka k župniku. Po dolgem moledovanju je uspela. Župnik je pristal na njeno prošnjo. Fantič naj bi šel po prvem sv. obhajilu še k sv. birmi.

Vse drugo je potem sledilo po že ustaljenem ceremonielu: fantiču nova obleka, za dan prvega sv. obhajila šopki rož, v gostilni po slovesnosti v cerkvi veliki shod vse zlahte in ostalih povabljenecv. Ob dobri kapljici je pogovor vedno bolj hrupen. Otrok, ki naj bi bil glavni junak dneva, je postavljen v ozadje... Prvo sv. obhajilo prav tako. Bilo je samo povod za obilno kosilo. Prvoobhajanec je zmeden in utrujen. Je v tem prvo sv. obhajilo, da se je in pije, smeje in kriči?

Na večer se slavje konča. Na potu domov oče prvoobhajancu v vozilu strokovno razlaga: "Tako,

zdaj si prost. Ne bo ti treba več hoditi k nauku in k nedeljski sv. maši. Dopoldne boš lahko spal, popoldne pa bomo šli kam na izlet. Ko boš velik, te čaka še poroka v cerkvi. Potem pa lahko delaš, kar hočeš".

Otrok posluša z razprtimi očmi. Očka te stvari že razume. Torej: župnik ne bo smel sitnariti, če ne bo hodil k maši. Po prvem sv. obhajilu in birmi to ni več potrebno.

Naj k tej "modrosti" naših ljudi dostavimo svoja vprašanja še mi: Zakaj je ta otrok sploh šel k prvemu sv. obhajilu in sv. birmi? Ni bilo to zloraba in onečaščenje obeh zakramentov? Si moremo predstavljati večji nesmisel kot je mišljenje naših staršev, ki vidijo v prejemu prvega sv. obhajila in birme konec verskega življenja in udejstvovanja? Namesto da bi mu postala ta dva zakramenta vir novih milosti in začetek duhovne rasti, pa mu zapreta ves nadaljnji verski razvoj. So res nova obleka, birmanska ura in pojedina v gostilni edini učinek teh dveh zakramentov? Kdo je kriv temu stanju? Res samo starši? Mar ne tudi cerkveni krogi, ki to dopuščajo? Ni prišel tudi za naše kraje čas, ko bo treba uveljaviti smernice zadnjega koncila? In med njimi je tudi tista, ki pravi, da je treba sv. birmo, ki je zakrament potrjenja v veri, prejemati okrog dvanajstega leta. Šele takrat mlad človek doume njen pomen in zakrament vredno prejme. Toda če dušni pastirji tega iz obzira do staršev ne znajo uveljaviti, kdo nosi večjo krivdo?

Pogovor zapisal R. B.

Kaj naj dodamo k gornjemu članku? Brez dvoma željo, da bi ga prebrali vsi starši birmancev. Tudi pri nas nekateri morda mislijo, da je s prejemom zakramenta svete birme konec vseh njihovih skrbi za otrokovo versko vzgojo. Res "na glavo postavljeni pojmi". Čas je že, da se resno zavemo: krščanstvo zgolj v tradiciji je mrtvo in nam ne more dati sadu. Del življenja naših družin mora postati, pa ne bo nobena žrtev za resno in temeljito versko vzgojo otroka pretežka. Samo taka skrb staršev se bo kasneje obrestovala ter pokazala svoje sadove. Kar danes otrok s pomočjo staršev seje, to bo kasneje v življenju žel. Veliko odgovornost, ki je žal mnogi starši nočejo razumeti.

En sončni soj, en topel dan —

iz tal izvabi cvet krasan.

En črn oblak, en nočni mraz —

in strt je cvet na večni čas . . .

Simon GREGORČIČ

Po Maleziji in Tajski

TOMAŽ MOZINA

Drugi del zapiskov vtisov s potovanja
v Evropo. — Ur.

IZ DJAKARTA V INDONEZIJU sem kaj hitro potel v Singapore, majhno otoško republiko, ki je bila še nedavno del malezijske federacije. Otok meri 725 kv. milj in ima dva milijona in tristo tisoč ljudi. V glavnem so Kitajci.

S trgoškega in strateškega vidika je Singapore izredno pomemben. Leži v malaškem prelivu, ki nudi močno pomorsko pot. Sosednje in druge države se potegujejo za vpliv na to republiko.

Singapore je danes zares živahno mesto. Po par sto ladij pripluje in odpluje vsak dan, letala različnih družb pristajajo in odletavajo kar naprej. In promet po mestu! Sydneyske ulice so v primerjavi s tem mestom prazne. Prehodov za pešce sploh ni in če nisi na vso moč pazljiv, je kmalu po tebi. Prijetno pa sem bil presenečen nad čistočo. Še cigaretnih čikov ni najti na tleh. Oblasti so glede tega zelo stroge. Pa je še pred desetimi leti mesto slovelo kot eno najbolj zanemarjenih na Vzhodu.

Otok je povezan po natisu z malaškim polotokom. V Malezijo sem potoval z avtobusom in kot sem pričakoval: plantaže gumijevih dreves vsepovsod. Ceste so v odličnem stanju in hiše domačinov prostorne, zgrajene v okusnem stilu. Siromaštva ni opaziti. Življenjski standard Malezijcev je za azijske razmere precej visok. V tem delu sveta jih posekajo samo Japonci.

Malezija meri 128.432 kv. milj, kakor Jugoslavija in Avstrija skupaj. Skoraj tri četrtine ozemlja predstavljajo gozdovi in divji pašniki. Od deset milijonov prebivalcev je polovica Malajcev, nato pridejo Kitajci, Indijci in Evropejci. Državni jezik je malaški in uradna vera muslimanska. Kajpada to ni po volji raznim manjšinam, posebno Kitajcem. Slišali ste, da imajo Malajci v rokah vso politično oblast (zakonodajno, vojsko, policijo itd.), dočim Kitajci prednjačijo v gospodarstvu. Toda vse kaže, da so politične vajeti močnejše od ekonomskih. Po rasnem klanju leta 1969 si Malajci in Kitajci skoraj ne pogledajo v oči. Kaže, da bodo nemiri spet izbruhnili. Osebnost mi Malajci niso ugajali. Zdeli so se mi nekoliko počasni in potuhnjeni.

Ustavil sem se za en dan v zgodovinskem mestu Malacci. Sem so pripluli Portugalci že v začetku 16. stoletja in so osnovali pomembno utrdbo. Malacca je bila tudi postojanka, kjer je pridigal sv. Frančišek Ksaverij. Tu je umrl in bil nekaj časa pokopan. Obiskal sem njegov nekdanji grob v kapeli sredi utrdbe. Zvečer sem se spoprijateljil z nekim Amerikancem,

Malacca, zgodovinska cerkva sv. Pavla. Tu je bil nekaj časa pokopan sv. Frančišek Ksaverij.

kapitanom vojnega letalstva. Povedal mi je, da je namješčen na letalski bazi v Tajski (Tailand) in je v Maleziji na dopustu. Tudi on rajši potuje sam in ne v kaki gruči turistov, ki se mnogokrat obnašajo kot bedasta teleta. Če nisi vezan na skupino, lahko srečaš domačine v njihovem pristnem okolju in dano okoličino lahko zaznaš z vsemi čutili. Drugače je bolje, da gledaš sence na televizijskem ekranu.

Popeljal sem se v mesto Kuala Lumpur, ki je prestolnica enajstih držav Malezije. Ima več kot milijon ljudi in je zelo sprostrto na več zelenih gričih. Spominja na Sydney, seveda brez pristanišča. Stopil sem do katoliške katedrale sv. Pavla in povprašal za našo misijonarko s. Ivanko Pokovec. Hitro smo jo našli. Čeprav sem jo zmotil v gimnaziji pri pouku francoščine, me je gostoljubno sprejela in pokramljala sva o marsičem. Povedala mi je, da je šla že pred vojno v Francijo in nato v Vietnam. Še vedno je čila in polna volje za težko delo. Potožila pa je, da so muslimanske oblasti čedalje neprijaznejše in čez štiri leta bodo morali vsi misijonarji iz dežele.

Drvel sem naprej, pota so dolga in čas dragocen. Na velike razdalje se v tej deželi najbolj prijetno potuje s taksijem. Ogledal sem si na hitro Ipoh, prenočil pa na otoku Penangu, kjer je bila nekdanja postojanka angleške Vzhodne indijske družbe.

Naslednje jutro sem potoval z vlakom v Tajsko.

Mnogo orožnikov je bilo v vlaku, kajti v tem obmejnem področju mrgoli gverilcev. Po cesti sploh ni varno potovati. Goščava je prav blizu. Pot do Bangkoka je trajala ves dan in vso noč. Pokrajina je bila zelena, povsod pa rižni nasadi in spet rižni nasadi . . .

Prestolnica Tajske me je razočarala. Bilo je vroče soparno, ceste prašne, polne lukenj, poslopja grda, umazana. Kanali so zaudarjali . . .

Nekdanji Siam, današnja Tajska, je edina dežela v južno-vzhodni Aziji, ki ni bila nikoli kolonizirana. Beseda "thai" pomeni prost. Kraljevina meri 198,461 kv. milj, približno toliko kot dve naši Victoriji. Ljudi je 35 milijonov — za tri Avstralije. Uradni jezik je tajščina, uradna vera budizem. Dežela ima dolgo in zanimivo zgodovino. Današnji kralj Bhumibol izhaja iz znamenite dinastije Rože. Je priljubljen in ljudstvo ga spoštuje. Njegov двореc je sredi mesta in palača je seveda imenitna. V bližini je mnogo budističnih templjev — mogočnih in dragocenih. Mnogi so obdani s čistim zlatom.

Kot v Maleziji tudi tu ni videti revščine. Siamci so prijetni, čedni in gostoljubni. Pogovarjal sem se z mnogimi, čeprav je njihova angleščina bolj šibka. Govorijo v pojočem prodornem jeziku. Od daleč zvenijo neki toni jokajoče, vsaj meni se je tako zdelo. Podobno kot v sosednjih deželah, tudi tu domačini radi jedo zunaj v majhnih uličnih restavracijah. Vzdušje je zelo prijetno in sem tudi sam najrajši tja zahajal. Nerodno je, če si pri mizi z domačini, pa ti po kratkem spoznanju plačajo južino ali večerjo. Nič ne pomaga, če se še tako braniš.

V Bangkoku je mnogo turistov, posebno iz Združenih držav in Avstralije. Zal so ti najbolj pusti. Ali čepijo v hotelih, ali pa potujejo v zaokroženi skupini

in obsojajo okolico. V muzeju sem poslušal pogovor Amerikancev — celo tu so se na široko ustili o svojih "čudežih" doma. Mnogo bolj so mi ugajali Skandinavci in Francozi. Med izletniki je več dolgotrajnih, zanemarjenih postopačev. Oblasti, nekoliko militariistične, skušajo z njimi na kratko opraviti.

Dovolj mi je bilo te presnete soparne tajske prestolnice. Mahnil sem jo z vlakom v severni del dežele, v idilično gorsko mesto Chiang Mai, kakšnih 400 milj od Bangkoka. Tu je poletna kraljeva palača, spet templji, templji in — zelo velika moderna univerza. Bila je sobota. Neki študent-inženir, z imenom TARI, se mi je ponudil, da me popelje okoli. Njegov motor naju je potegnil križem kražem in celo na sam vrh gore Sutep. Ustavila sva se tudi pri domačinih-hribovcih. Zelo so mi ugajale njihove noše. Na vratovih nosijo dragocene obroče. Povabili so me, naj se poskusim z njihovim lokom in puščico. Sam sebi sem se čudil, kako sem mogel zadeti hrastov list v sredino. Kaj se ne bi počutil junaka! Ha, čestitali so mi in mi piskali na posebne trobente.

Stopil sem v deklško gimnazijo, kjer je delovala več desetletij naša m. Ksaverija Pirc. Saj ste menda vsaj nekateri brali njeno zanimivo knjigo. Po naključju sem stopil še do cerkve na drugi strani ceste in tu me pozdravi mladi župnik — **Mirko Trušnjak**. Rojen je bil na Tolminskem, pred vojno se je preselil v južno Francijo in tako dalje. Prijetno sva pokramljala — slovensko še kar dobro razume.

Vrnil sem se v Bangkok in v nedeljo popoldne obiskal v nekem zelo oddaljenem in zamotanem predmestju našo imenitno in zaslužno misijonarko **m. Ksaverijo Pirc**. Z njo pa tudi njeno vrstnico, mlajšo **Marijo Novak**. Pričakoval sem, da me bo m. Ksaverija

Kraljevi двореc
v Bangkoku
je res nekaj čudovitega.

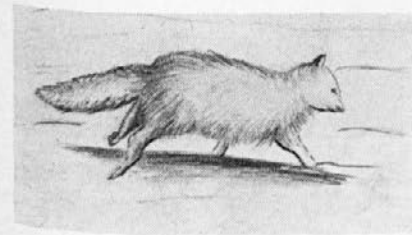
sprejela oprta na bergle. Kaj še! Izredno živahna in duhovita žena je kljub letom in tudi še vedno ravnateljica šole. S. Marija pa poučuje jezike in verouk. Vzradoščeni sta bili ob mojem obisku in me vprašali, če sem duhovnik. Namuznil sem se in odkrito priznal, da — še ne . . .

Proti večeru sem se poslovil. Odpeljal sem se s šolskim avtom skupno z misijonarkami in učiteljicami — same lepe in prijetne domačinke. Klanjale so se mi in sklepale roke. Mislile so menda sprva, da sem

kakšen prelat iz Rima.

Imel sem na razpolaganje še en dan. Zapeljal sem se z vlakom do samega "Mosta na reki Kwai". Ni daleč od meje. Nedvomno ste slišali o trpljenju zavezniških ujetnikov med gradnjo te proge. Zdrznil sem se ob japonskem spomeniku, ki trdi, da so delavci umrli od naravnih bolezni. Resnica je seveda vse drugačna.

Ponoči sem odletel z ruskim letalom v New Delhi. Drveli smo kot raketa. Uboga moja ušesa!

O zvitorepki in poštenem nepoštenju

PEPE
METULJ

NAJPREJ MORAM POVEDATI, da sem med branjem neke knjige spet naletel na **kozji rog**. Zapisano je bilo, da je bila nekje črna tema kot v kozjem rogu. To rad verjamem, vprašal pa bi, zakaj ravno v kozjem rogu. Lahko bi spet napisal dolgo razpravo in vprašal, če je v kozjem rogu bolj črna tema kot — recimo — v kravjem ali kakem drugem. Pa naj bo, saj je iz moje razprave, objavljene v aprilski številki, vse samo od sebe razvidno.

Potem sem se srečal nekje v tisku tudi z ovnovim rogom. Zapisano je bilo, da je nekdo zvit kot ovnov rog. Temu nimam kaj ugovarjati. Morda bi le dodal, da se mi primera zdi čisto dobra.

Ob besedi "zvit" mi je prišlo na misel nekaj drugega. Kdo od nas še ni bral o lisici "zvitorepki"? Tu se pa le malo ustavimo. Jaz bi rekel, škoda, da lisica nima rogov. Seveda bi morali biti zviti kot ovnovi. Potem bi ji lahko rekli — lisica zvitrogka. Da je lisica zvita žival, temu ne bom oporekal. Če bi imela rogove, bi bil sedež njene zvitosti v glavi ali vsaj blizu glave. To bi se dalo lepo razumeti. Da je pa njena zvitost v repu, meni ne gre v glavo. Kdo je pa kdaj videl, da ima lisica zvit rep?

Nazadnje moram priznati, da "naše" lisice — recimo: slovenske — vsaj žive še nisem videl. Torej si tudi njenega repa nisem mogel ogledati. Videl sem pa že večkrat kako lisičjo sliko, pa se nisem potrudil, da bi jo obdržal v živem spominu. Ko to pišem, stikam med knjigami, da bi naletel kje na sliko "slovenske" lisice, pa je ne najdem. Imam pa sliko "arktične lisice", ki živi in lovi blizu severnega tečaja, pa se mi zdi, da je zelo podobna naši. To sliko prilagam in si oglejte njen rep! Kako naj ga zvije, ko je podoben velikemu omelu ali brezovi metli, ki je ne moreš zviti?

Pa vendar naravoslovec, ki piše o tej lisici, brez pomisleka pravi: "zvitorepka mrzlega severa" . . . K temu bi jaz dejal: navada je železna srajca! Naravoslovec učenjak, pa tako — zapeljan!

Da je lisica zvita žival, vemo vsi. O antarktični lisici beremo na primer: Steller, znani polarni raziskovalec, piše: Kjer smo se na potovanju po severnem ledu ustavili, povsod so nas čakale polarne lisice, nam delale razne sitnosti in postajale zmerom bolj predrzne. Če smo mirno sedeli, so se nam tako približale, da so nam grizle čevlje, ki smo si jih sami naredili. Če smo se delali, kakor da spimo, so nam vohale obraze. Če smo zadržali dih, so grabile po naših nosovih".

Vse to in tako potrjuje, da je lisica zvita žival. Ampak zakaj dajati čast za to zvitost njenemu repu, meni ne gre v glavo. Kdor si je to izmislil, ga je po mojih mislih pošteno polomil.

In zdaj se ustavimo še ob besedi "pošteno", ki sem jo ravno zapisal. To besedo dostikrat rabimo namesto "zelo", "jako" ali "močno". In to je po mojem — nepošteno. Kot sem to besedo tu gori zapisal, še nekako gre. Tisti človek se morda ni zavedal, kako "pošteno" ga lomi. Ne bom ga klical na odgovor.

Berem pa včasih na primer: pošteno nas je potegnil (za nos) . . . pošteno nas je nalagal, . . . pošteno nas je prelisil . . . pošteno se ga je nalezel . . . pošteno je ženo naklestil . . . In tako dalje.

Ugibal sem dolgo sam pri sebi, kako je moglo priti v našem govorjenju in pisanju do takega pošteno nepoštenega izražanja. Počasi sem stvar pretuhtal in vam jo povem. Vzrok je naša nemarnost, prav za prav lenoba. Pokvarili smo govornico prednikov. Nekeč se je reklo: pošteno povedano, potegnil nas je. Pošteno rečeno: ženo je grdo naklestil. — In tako dalje.

Iz nemarnosti ali lenobe so začeli ljudje izpuščati vmesno besedo "povedano", "rečeno", pa je moralo priti do takih izrazov, ki jeziku ne delajo časti. Ampak odkar svet na debelo bere mojo jezičnost in jezika-vost, se naš jezik pošteno zboljšuje. Le tako naprej!

P. BAZILIJ

SPET TIPKA

23. julija 1972.

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Končno je po dolgem čakanju le dospela med nas. Kdo neki? **Sestra Mirjam Horvat**, ki je število članov naše slovenske sestrskе družinice dvignila na osem. Dne 21. julija je odletela iz Belgrada in na nedeljo (23. julija) zgodaj dopoldne že pristala na Tullamarine. Ob desetih je bila že v Kew pri slovenski maši, kjer je sprejela našo veselo dobrodošlico. Med nami se je takoj počutila kakor doma in pozabila na žalostno slovo od domačih. Naj ji še na tem mestu zakličemo prav iz srca: Dobrodošla med nami!

Za nas je dobrodošlica sestri Mirjam obenem pomenila tudi slovo: slovo od nje že po štirih dneh med nami in obenem slovo od priljubljene predstojnice Slomškovega doma, m. Ksaverije Jerebic. Dogovorjeno je bilo, da s prihodom s. Mirjam sestre odpro novo postojanko dela za slovenske izseljence — v Sydneyu. Tam jih je slovenski center sv. Rafaela že dolgo težko pričakoval. Dokaz za to je dejstvo, da se je p. Valerijan kljub stavki, ki je že kar precej bencinskih črpalk oropala bencina, podal na pot v Melbourne po sestri in njuno prtljago. Najbrž se je bal, da bi se kako drugače zmenili in sestri tu obdržali . . . A če se dela z roko v roki in v božjo čast, morajo postranski ozirni stopiti v ozadje, četudi je treba žrtve. V sredo zvečer so sestrama naši cerkveni pevci priredili domačo odhodnico, v četrtek 27. julija navsezgodaj pa je patrov avto z njima odbrzel proti N.S.W. Na poti so se ustavili v Canberri, zvečer pa so že v sydneyški cerkvi sv. Rafaela prosili Boga za srečen in uspešen začetek . . .

● Moram priznati, da bomo v Melbourne m. Ksaverijo težko pogrešali. Pripravna za sleherni posel in ljubezniva do vseh se je v petih letih dela med nami vsem zelo priljubila. Naj še sydneyško slovensko družino ogreje s tisto materinsko toplino, ki jo je med nami tako občutno izžarevala. Prepričani smo, da bo s s. Mirjam svoje pionirsko delo začetka

M. Ksaverija z novodošlo s. Mirjam.

nove sestrskе postojanke dobro izvršila ter ji želimo še mnogo let zdravja in dela med sydneyškimi Slovenci. Pa tudi na Melbourne naj ne pozabi, četudi nas ločijo razdalje.

Na tem mestu se m. Ksaveriji iskreno zahvaljujemo za vse, kar smo od nje v teh letih prejeli. Naj ji Bog stoteto povrne!

● Tako imajo naše slovenske sestre zdaj dve postojanki, oz. tri, če štejem tudi Baragov dom, kjer tako po materinsko skrbi za nas s. Ema. Slomškov dom v Kew (materina hiša v Avstraliji) ima pet sester, Baragov dom eno, sydneyška postojanka pa dve. Upajmo, da bo v teku časa prišlo še kaj sester, saj dela med izseljenci je vedno dovolj. Tudi adelaidski Slovenci že težko čakajo, da bi se prve sestre nastanile med njimi. — Kdaj pa se bo katera slovenskih deklet naših tukajšnjih izseljencev pridružila sestrski družini? Kako z veseljem bi bila sprejeta! Pa žal nič kaj ne kaže. Zavisi veliko od krščanskega zgleda staršev, njihove vzgoje in molitve.

● Žegnanje smo v Kew tudi letos kaj lepo praznovali: najprej v cerkvi s slovesnejšo liturgijo, nato pa še v dvorani ob domačih melodijah in polnih mizah dobrot. Za domače melodije so poskrbeli bratje Plesničarji, za dobrote pa naša skrbna s. Ema, pa tudi sestre Slomškovega doma in čedna vrsta naših gospodinj. S sestrami so za ureditev dvorane in postrežbo poskrbela dekleta, ki so se nedavno zbrala k duhovni obnovi. Imeli smo tudi srečolov s kaj lepimi dobitki, gosa Marcela Boletova pa je podarila lepo izdelano nevestico v obliki blazine, ki je šla na dražbo pod spretnim in šaljivim vodstvom g. Marjana Lauka. Dražba je prinesla našemu cerkvenemu fondu res čedno vsoto \$56.00, srečolov pa \$63.20.

Opazil sem, da so letos skoraj vsi udeleženci cerkvene slovesnosti prišli tudi v dvorano, kar me je zelo razveselilo. Počasi se bomo že navadili, da se

bomo počutili res kot ena družina. Navadno je precej vernikov po maši odšlo takoj domov, češ: svoje smo opravili, drugo nas ne zanima... Pa je prav, da nas. Tudi dvorana nas more v prijetni domačnosti družiti, saj to je njen namen.

Iskrena zahvala vsem, ki ste kakor koli pomagali pri proslavitvi našega žeganja. Imen ne bom našteval, saj jih je preveč. Bog povrne tudi vsem darovalcem. Ker imamo denar za ureditev in asfaltiranje prostora za cerkvijsko žezbrano, bomo letošnje žeganjske darove — kot sem omenil tudi v pismu — porabili za ureditev slovenskih grobov in obnovo nagrobne kipa. Ker darovi še vedno prihajajo, bom v žeganjskih kuvertah nabrano vsoto darov objavil v prihodnji tipkariji.

Tudi o adelaidskem Misijonu sv. Družine in njegovi nabirki bom poročal prihodnjič.

● Poroke so v Melbourne v tem zimskem mesecu zaspale — torej vsaj v tem zame in p. Stanka malo počitnic. Pač pa bi rad omenil dve poroki, obe v naši nasebini sadjarjev v Berri, S.A.. Dne 27. maja sta se poročila **Ondina Gregorič** in **Edward Smith**. Ženin je avstralskega rodu, nevesta pa je bila rojena in krščena v Koprju ter je s starši, ki imajo zdaj svojo farmo sadja v Berri, kot majhna deklica prišla v Avstralijo. — Druga poroka istotam pa je bila 23. julija: **Rudi Činč** in **Damijana Štemberger** sta si za vselej podala roke. Oba sta kot majhna otroka s starši dospela čez morje. Rudi je prekmurskih staršev (Bakovci), Damijana pa primorskih (Ilirska Bistrica) in oba še zelo dobro ovladata materin jezik.

Obema paroma naše iskrene čestitke!

● Je bilo pa slovenskih krstov zato kar lepa vrsta: 1. julija so prinesli iz St. Albansa **Vesno Marijo**, hčerko **Milana Marota** in **Norme Joyce** r. **Butler**. — Naslednji dan je bil krščen prvorojenec družine **Antona Čučko** in **Danice** r. **Dražnovič**, **Kew**. Seveda je po očetu dobil ime **Anton**. — 8. julija je bil krščen **Denis**, ki je razveselil družino **Milana Turnška** in **Marije** r. **Čebular**, **West Melton**. — Isti dan je bila krščena **Elizabeta**: h krstu jo je prinesla iz **Broadmeadowsa** družina **Draga Šuntešiča** in **Irene** r. **Szymensky**. — Kar trije krsti so bili 9. julija: **Anica** je prvorojenka družine **Alojza Bohte** in **Marije** r. **Rogič**, **East Bentleigh**; **Edvard** je novi član v družini **Andreja Gönz** in **Sonje** r. **Kapler**, **Springvale**; hčerko **Adolfa Lelija** in **Tine** r. **De Haan**, **Mt. Macedon**, pa bodo klicali za **Jodie Maree**. — Enako so bili trije krsti 15. julija: **Alojz Tomšič** in **Štefanija** r. **Premrl** sta iz **West Prestona** prinesla **Davidu Johna**, **Edvard Hojak** in **Gabrijela** r. **Čibej** pa iz **West Brunswicka Andrejo**. Prvorojenec družinice **Uga Ferlana** in **Senke Mary** r. **Sankovič** (**Fawkner**) bo nosil ime **Steven John**. — Za **Julijano** bosta klicala svojo hčerko **Peter Dekleva** in **Danica** r. **Muskovič**. Prinesli so jo iz **Broadmeadowsa** 16. julija. — 22. julija pa je krstna voda oblila **Marijo Ano**, ki je osrečila družino **Adolfa Marcena** in **Marije** r. **Oglajner**, **Tullamarine**.

Misli, Avgust 1972

Vsem staršem in novokrščencem obilo božjega blagoslova!

● Smrt je naši viktorijski družini ta mesec prizanesla, je pa zato obiskala adelaidsko nasebino. Ob zadnjem obisku sem zvedel, da je 26. junija rano zjutraj na svojem domu (**Stepney**) umrl **Luigi GUS**. Pogreb je bil naslednji dan iz cerkve **Najsv. Imena, St. Peter**, na pokopališču **Enfield**. Pokojnik je bil rojen 18. januarja 1898 v kraju **Podlach** blizu **Vidma**. S svojo zakonsko družico **Antonijo** r. **Bernik** je v novembru 1959 preko italijanskih taborišč emigriral v Avstralijo. V zakonu se jima je rodilo sedem otrok; vsi so seveda že odrasli in poročeni.

Vsem sorodnikom izrekam iskreno sožalje.

● O našem nogometnem moštvu "KEW-SLOVENE" že dolgo nisem nič pisal, pa zato ni rečeno, da su fantje zaspali. **Jim VESTNIK** **SDM** posveča kar precej pozornosti, ljubitelji nogometa pa se tako udeležujejo njihovih tekem. Doslej so si to leto nabrali dvanajst točk in so na petem mestu svoje skupine. Še imajo priliko, da z dobro voljo in vajo zlezejo višje proti prvemu mestu. **Korajžo**, fantje!

● Na prvo nedeljo v septembru (3. sept.) po deseti maši bomo v dvorani proslavili **OČETOVSKI DAN**. Letos za spremembo ne bo v slogu akademije, ampak zakuska ob domačih melodijah, nekaj sličnega kot žeganjsko izvencerkveno slavje. Vsi ste vabljeni. Gospodinje pa seveda naprošam, če bi mizam kaj prispevale s svojo kuharsko umetnostjo.

● Obletnico **BARAGOVEGA DOMA** (že dvanajsto) pa bomo z domačim tradicionalnim večerom praznovali na soboto 16. septembra. Bivši fantje **Baragovega** doma ste vabljeni s svojimi družinami za ta večer v našo dvorano, da se spet sestanemo in razveselimo. Vsaka pomoč pri napolnitvi miz in postrežbi bo dobrodošla. Za domače melodije bo poskrbel orkester "Bled".

● Večerno mašo bomo imeli na prvi petek (1. sept.), na drugi petek (praznik **Marijinega** rojstva, 8. sept.) in tudi na tretji petek (15. sept.), ko obhajamo praznik **Žalostne matere božje**. Vabljeni!

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vabi na predstavo

Linhartove veseloigre v petih dejanjih

VESELI DAN "MATIČEK SE ŽENI"

Igro prireja društveni Dramski odsek
v režiji **Ivana Valenčiča**
Predstava bo v soboto 2. septembra 1972
v **Baragovi** dvorani v **KEW**
Začetek ob 7.30 zvečer
DOBRODOŠLI!

Izpod Triglava

DR. JANEZ JANŽEKOVIČ je zelo učen bogoslovni profesor in globok mislec v domovini. Pa se mu je vendar ponesrečilo, da je zapisal v reviji ZNAMENJE (Celje, febr. 1972) nekaj zelo neprofesorskega in slabo premišljenega. Berimo: "... Ni še dolgo tega, kar smo brali v DELU izvajanja vidnih zastopnikov komunizma, ki govorijo o idejnosti šolskega pouka tako, da jih skoraj ni mogoče drugače razumeti, kakor da zahtevajo, naj bodo vsi vzgojitelji mladine prepričani ateisti in naj to svojo negativno vero učijo v šoli. Nekdaj je bila za verouk postavljena posebna moč, ki je ni imenovala prosvetna oblast, marveč škofija; danes bi pa naj tisti, ki uči brati in računati, hkrati poučeval še negativni verouk. Ta ali oni, ki živi zunaj, je takih izjav gotovo vesel in jih bo uporabil, ko bo zopet črnil svojo domovino." (Podčrtali mi.)

MI SMO MED TISTIMI, ki so "zunaj" in včasih kaj napišemo o negativnosti komunistov v domovini. Pa jih ne mislimo "črniti", ker vemo, da so tako rdeči, da bi se jih črna barva niti ne prijela. **Še veliko manj mislimo s tem črniti domovino, ker vemo, da je med komunisti in domovino ogromen razloček.** Povemo le stvari, kakršne so. Če pa g. Janžekovič zamenjuje domovino in komuniste, je on sam zelo hudo počrnil domovino, ko je počital komunistom, kar smo v zgornjem odstavku izpod njegovega peresa prepisali. Pa s tem ni rečeno, da smo "veseli" tega, kar so komunisti pisali v DELU, tudi ne tega, kar je dr. Janžekovič pisal v ZNAMENJU. Drugič naj bolje premisli!

PREDSTAVNIKI SLOVENCEV v Italiji so bili na obisku v Ljubljani. Namen je bil, da rojake v matični domovini seznanijo z razmerami zamejskih Slovencev pod Italijo. Zastopniki so bili s Tržaškega, Goriškega in slovenske Benečije, izbrani izmed znanih delavcev v javnem življenju. Pred slovensko javnostjo so nastopili v klubu poslancev s predavanji. Veliko veselega niso vedeli povedati. Italija, kajpada, jim je huda mačeha. Apelirali so na matično domovino, naj se vendar kaj bolj pobriga za pravice rojakov v zamejstvu.

"ZEDINJENA SLOVENIJA" v Italiji, seveda le "takorekoč". Deželni svetovalec dr. Drago Štoka, iz-

voljen na listi Slovenske skupnosti na Tržaškem, je v svojem predavanju navedel vsaj nekaj "pozitivnega". V italijanski deželi Furlanija — Julijska Benečija, ki se je nedavno ustanovila, so združeni vsi Slovenci od Kanalske doline preko beneške Slovenije in Goriške do Tržaškega pod isto upravno streho. To jim omogoča uspešnejši nastop v borbi za narodne pravice. Vsaj nekaj!

V SLOVENSKI BENEČIJI so najvidnejši narodni predstavniki župnika Emil Cenčič in Marij Lavrenčič, pa laik Izidor Predan, predsednik društva Ivan Trinko v Čedadu. V svoji ožji domovini skušajo buditi slovenstvo, drugod pa zainteresirati rojake za tegobe beneških Slovencev. Žal, nimajo kaj veselega povedati. Potujčevanje gre svojo pot naprej, svetne in cerkvene oblasti nimajo srca za Slovence. Narod se izseljuje, ker doma ni zaposlitve. Župnik Cenčič je žalostno izjavil: Zvonovi župnijskih cerkva zvonijo v Slovenski Benečiji samo še mrličem, kajti krsti so postali silno redek pojav...

ŽUPNIJA ŽIRI visoko v Poljanski dolini je lahko za vzor vsem drugim v Sloveniji. To je poudaril letošnji materinski dan, ki so ga v Žireh zelo slovesno obhajali v ondotni cerkvi. Faro je obiskal prelat dr. Vilko Fajdiga iz Ljubljane, opravil službo božjo in čestital zlasti žirovskim materam. Krščanski nauk v fari obiskuje 500 otrok, lani je bilo 87 krstov, smrti pa le 26. Marsikje v Sloveniji je skoraj obratno, zato ni prazno govorjenje, da si Slovenci kot narod sami kopljejo grob.

V KOSTANJEVICI ob Krki so v letošnjem juniju odprli veliko razstavo umetniških del akademskega kiparja Franceta Goršeta. Ob otvoritvi je Goršetova dela odlično ocenil umetnostni zgodovinar dr. France Stele. Razstava ostane odprta še v juliju in avgustu. Prirejena je v zvezi z mednarodnim simpozijem kiparjev "Forma viva". Pri tem sodelujejo kiparji iz Anglije, Nemčije, Japonske, Nizozemske in Jugoslavije.

"VIKENDOV" JE V SLOVENIJI 4.281, piše ljubljansko DELO in dostavlja: Število ni tolikšno, da bi morali zaradi vikendov biti plat zvona. Toda če ob tem pomislimo, da v Sloveniji primanjkuje več ko 50.000 stanovanj, tudi ta pojav vikendov z družbenega in političnega vidika ne moremo gledati neprizadeto. Razlike med posamezniki se vse bolj poglabljajo. Nekateri imajo poleg lepe hiše in več luksuznih avtomobilov lahko še razkošne vikende, drugi pa še vedno žive v vlažnih kletih, barakah, v stanovanjih z ilovnatim podom brez vode in stranišč, in v hišah, ki sploh niso primerne za prebivanje.

SLOVENCİ V GORICI pod Italijo imajo zdaj v cerkvenem in verskem pogledu enake pravice in možnosti, kakor naši rojaki v Melbourne in Sydneyu. Nadškof Cocolin je med 13 farnimi cerkvami v mestu odločil faro sv. Ivana za "slovensko cerkev". Naj bodo naši rojaki še tako razkropljeni po mestu in

okolici, vsi lahko spadajo, če le hočejo, v to farno, hodijo tja k službi božji in tam prejemajo vse zakramente. Vendar je vsakdo prost, da se priključi, ali ostane priključen, svoji lokalni fari, v kateri živi. Kot rečeno, vse to velja tudi za Slovence v Melbourne in Sydneyu, pa še marsikje po širnem svetu.

V ILIRSKI BISTRICI bo ondoto Čebelarstvo društvo postavilo spomenik odličnemu rojaku Antonu Žnidaršiču, čigar stoletnica rojstva se bliža. Bistričan Žnidaršič je zaslovel doma in po svetu zaradi iznajdbe znanega Žnidaršičevega čebelnega panja, ki je razgibal zlasti slovensko čebelarstvo in skoraj podesetoril pridelavo medu. Pravijo, da od Antona Janša naprej, ki je bil čebelarški znanstvenik še pod cesarico Marijo Terezijo, noben drug nima toliko zaslug za napredek v čebelarstvu kot ravno Žnidaršič. Spomenik bo baje stal 26 tisoč dinarjev.

VAS BISTRICA V PREKMURJU praznuje 6. avgusta dan blagoslovitve nove cerkve. Kot znano, so darovi za to potrebno cerkev prihajali največ od prekmurskih izseljencev v Ameriki in Kanadi, pa tudi Avstralija je k nabrani vsoti lepo prispevala. Bistriška rojčakinja, ga. Gizela Hozian v Chicagu, se je zavzela tudi za izlet ali romanje prekmurskih rojakov za ta tako slovesni dan. Mnogi so se z veseljem odzvali.

MOHORJEVA V CELJU je nedavno izdala šesto in zadnjo knjigo s povestmi Franca Detele. S tem je zaključila izdanja knjig katoliških slovenskih klasikov: Finžgarja, Preglja, Meška in še koga, ki jih Državna založba pri svojih izdajah ni upoštevala. Zdjaj Mohorjeva pripravlja še nadaljnja izdanja katoliških pisateljev: Medveda, Bohinjca, Prelesnika, Jalna in še nekaterih. Za spodbudo pisateljem, ki naj bi ustvarili nova povestna dela, je družba ustanovila dve nagradi: Finžgarjevo in Janežičevo. Upajo na uspeh.

V CERKLJAH NA GORENJSKEM so tudi letos 11. junija ponovili Festival slovenske cerkvene glasbe, ki je tam že nekaj tradicionalnega. Nastopilo je osem cerkvenih zborov iz ljubljanske in mariborske škofije. Posebej se je izkazal zbor fare sv. Cirila in Metoda iz ljubljanskega Bežigrada. Splošno je priznано, da

taki nastopi mnogo pripomorejo k boljši kakovosti cerkvenega petja po slovenskih župnijah.

V DOBRNICU NA DOLENJSKEM, rojstni fari škofa Baraga, so proslavili 29. junija in 30. julija 175-letnico Baragovega rojstva. Prvo proslavo je vodil pomožni škof Lenič, drugo pa metropolit dr. Jože Pogačnik. Tako so Baragov jubilej prav dostojno proslavili v domovini. Kaj pa mi v Avstraliji?

STANJE CEST V SLOVENIJI je "kritično", tako je nedavno ugotovil odbor cestnega sklada v Ljubljani. Manjka pa seveda denarja, zato se ceste ne bodo mogle modernizirati. — Zanimivo je o "kritičnosti" slovenskih cest vedel povedati tudi črnski škof z Madagaskarja, ki je bil na obisku v Sloveniji. Ko so ga vprašali, kako mu Slovenija ugaja, je pripomnil med drugim: V primerjavi z lepimi novimi stavbami vzbujajo slovenske ceste vtis resnične zapuščenosti. — Tako poroča o škofovi izjavi list **DRUŽINA**.

RAZSTAVO O JOSIPU RESSLU so poleg mnogih drugih krajev širom po Evropi imeli tudi v Trstu. Ressel je priznan učenjak in velik izumitelj, četudi ga v življenju marsikdaj niso znali prav ceniti. Umrl je v Ljubljani 10. okt. 1857 z grenkobo nepriznanja v srcu. Najbolj je znan po svoji iznajbi ladijskega vijaka in krogličnih ležajev, ki sta osnova današnje ladijske mehanike. Na razstavi je govoril tudi dr. Murko, profesor iz Ljubljane, ki velja za najboljšega poznavalca Resšlovega dela. Napovedal je posebno knjigo o Resslu. Za Trst sam je imela razstava poseben pomen zato, ker je Ressel prav v tržaškem zalivu na ladji "Civetta" izvedel prve poskuse z vijakom.

V LENDAVI, kjer se med seboj vsak dan srečujejo ljudje različne vere (katoličani in evangeličani) ter različne narodnosti (Slovenci in Madžari), je zrastle skupna zamisel: postaviti križ na novem pokopališču. Ing. arh. Majda Neržima je izdelala načrt: Kristus na križu je postavljen v velika vrata — res lepa in posrečena simbolika. Na nedeljo 18. julija so se zbrali katoličani in evangeličani obeh narodnosti k slovesnosti blagoslovitve, ki je potekla v pravem ekumenskem duhu.

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED   **IN**   **Hotel DANIELA**

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

Via L. Luzzatti, 31

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

RAZLAGA P. BERNARD

Ko sta prišla iz ječe, sta šla k Lidiji; obiskala sta in spodbudila brate in nato odšla.

PAVEL IN SILA V TESALONIKI

Napotila sta se skozi Amfilijo in Apolonijo ter prišla v Tesaloniko, kjer so Judje imeli shodnico. Po svoji navadi je šel Pavel k njim in se je tri sobote z njimi pogovarjal ter jim iz pisem odkrival in dokazoval, da je bilo Mesiji treba trpeti in od mrtvih vstati. Rekel je: Ta Mesija je Jezus, ki ga vam ga jaz oznanjam.

Nekateri izmed njih so se dali prepričati in so se pridružili Pavlu in Silu. Tako velika množica bogaboječih Grkov in precej uglednih žena.

Toda Jude je prevzela zavist. Najeli so malopridnih mož z ulice, skupaj spravili množice in vznemirili mesto. Obstopili so Jazonovo hišo in ju hoteli pripeljati pred ljudstvo. Ker ju pa niso našli, so vlekli Jazona in nekatere brate k mestnim poglavarjem in glasno vpili: Tisti, ki so ves svet razburili, so tudi semkaj prišli in Jazon jih je sprejel. Vsi ti delajo zoper cesarjeve odloke, ker govore, da je kralj nekdo drug, Jezus!

Tako so razdražili ljudstvo in mestne poglavarje, ki so to slišali. Izpustili so jih pa, ker so od Jazona in drugih dobili jamščino.

NASLEDNJA POSTAJA: BEREJA

Bratje pa so brž ponoči odpravili Pavla in Sila v Berejo. Ko sta dospela, sta šla v shodnico Judov, ki so pa bili plemenitejši od onih v Saloniki. Sprejeli so nauk z vso vnemo in vsak dan preiskovali pisma, ali je to res tako. Mnogi izmed njih so vero sprejeli, tudi mnogo uglednih grških žena in nemalo mož.

Ko so pa Judje v Saloniki zvedeli, da je Pavel božjo besedo oznanil tudi v Bereji, so prišli tudi tja ljudstvo razburjat in vznemirjat. Tedaj so bratje Pavla brž poslali proti morju. Sila in Timotej sta pa ostala tam. Tisti, ki so spremljali Pavla, so ga pripeljali do Aten in, ko so prejeli naročilo za Sila in Timoteja, naj čimprej prideta k njemu, so se vrnil v Berejo.

(Dalje v septembru)

jetniki, tistimi, ki so poslušali molitev Pavla in Sila, nato pa z njima vred doživeli potres? No, Lukov odgovor bi bil verjetno kot zgoraj . . .

Ponovno v ječi, sta Pavel in Sila doživela novo presenečenje. Poglavarje je pač ponočni potres tako iznenadil, da so spoznali svoj pregrešek. Brez javne sodbe je bilo strogo prepovedano kaznovati rimske državljane. Radi bi zdaj vso za-devo na tihem poravnali . . .

Pavel se je uprl. Javno popraviti, kar ste javno zagrešili! Pozneje bomo videli, da se je Pavel zoper svoje preganjalce še na drugačen način poslužil pravic, ki so mu šle kot rimskemu državljanu

TESALONIKA — DANAŠNJI SOLUN

Tesalonika — Solun — je bila že na Grškem, ne v Makedoniji. Bila je najvažnejši kraj evropske Grčije. Rim je imel tam svojega prokonzula. Judje so bili v mestu številni, da so lahko imeli lastno shodnico. Moralo je pa biti, sklepajoč iz Lukovega poročila, tudi lepo število uglednih Grkov — "bogaboječih" — spreobrnežev k judovski veri.

Misijonarji so stanovali v hiši nekega Jazona. Očividno je Grk. Slabo se mu je godilo, dokler se ni — odkupil in še drugi z njim. Odkupil je pa tudi Pavla in Sila — prav zanimiva okoliščina!

JUDJE SO BILI V BEREJI BOLJSI

Besede evangelistov-misijonarjev so vzeli toliko zares, da so sami zase preiskovali sveto pismo stare zaveze in v njem iskali potrdila Pavlovim besedam. To je bil že velik uspeh. Po večini so res našli v pismu, kar so iskali. Postal so kristjani.

Ne tako Judje v Tesaloniki. Ne le, da so se Pavla in njegovega spremstva znebili za svoje mesto, tudi Berejo so hoteli naščuvati zoper apostole. Razburjenje je res nastalo, Pavlu pa ni moglo do živega, ker so verniki hitro storili svoje.

Za nas je zanimivo to, da kljub slabemu spričevalu, ki ga Luka daje Solunčanom, poznamo poznejše pismo Pavlovo prav tej bratski Cerkvi, dočim ni nič znano, da bi bil Pavel pisal tudi v Berejo.

PAVEL IN SILA PRIDEVA IZ JEČE

Okoli polnoči sta Pavel in Sila molila in Boga slavila in ujetniki so ju poslušali. Kar nastane velik potres, tako da se je ječa v temeljih zamajala. Na mah so se vsa vrata odprla in vsem so vezi odpadle. Ko se je ječar zbudil in opazil, da so vrata ječe odprta, je izdrl meč in se hotel usmrtiti, ker je mislil, da so ujetniki pobegnili. Toda Pavel je z močnim glasom zaklical: Nič žalega si ne stori, saj smo vsi tukaj!

Ječar je zahteval luč, planil noter in trepetaje padel pred Pavla in Sila; nato ju je peljal ven in rekel: Gospoda, kaj mi je storiti, da se zveličam? — Ona pa sta rekla: V Gospoda Jezusa veruj in zveličal se boš ti in tvoja hiša. In govorila sta Gospodovo besedo njemu in vsem, ki so bili v njegovi hiši. In vzel ju je s seboj še tisto uro ponoči ter jima izpral rane; in dal se je takoj krstiti on sam in vsi njegovi domači. Peljal ju je v hišo, jima z jedjo postregel in se z vso hišo veselil, da je prejel vero v Boga.

POGLAVARJI ZASKRBLJENI

Ko se je zdanilo, so poslali poglavarji sodne slugе z naročilom: Onadva moža izpusti! — Ječar je te besede sporočil Pavlu: Poglavarji so sporočili, naj vaju izpustim; zdaj torej pojdita in potujta v miru! — Toda Pavel jim je rekel: Naju, ki sva Rimljana, so brez sodbe javno šibali in vrgli v ječo in zdaj naju skrivaj izganjajo? Ne tako! Sami naj pridejo in naju odpeljejo!

Sluge so te besede sporočili poglavarjem. Ti so se zbal, ko so slišali, da sta Rimljana; prišli so in jima prigovarjali; in ko so ju peljali ven, so ju prosili, naj iz mesta odideta.

PONOČNI POTRES V FILIPIH

Ta dogodek, ali potek dogodkov, naš ljubi Luka tako zgoščeno opisuje, da ostaja polno vprašanj odprtih. Za nas so to prave zagonetke. Zakaj, na primer, Luka nič ne poroča o sebi, ko vemo, da je prej povedal, da je tudi on spremljal Pavla in Sila v Filipe? Tudi o Timoteju molči. Zakaj ta dva nista bila vržena v ječo?

Potek dogodkov od potresa naprej, kot jih poroča Luka, preseneča. Zakaj niso vsaj nekateri jetniki zbežali, ko so jim verige odpale in so bila vrata odprta? Kje sta Pavel in Sila poučevala ječarja in vse, ki so bili v njegovi hiši? Ali je imel ječar stanovanje zase in družino kar v poslopju jetnišnice? Rane jima je gotovo izpral prej, kot sta začela njega in njegove poučevati, toda Luka pove drugače. In vse tisto se je zgodilo v nekaj urah od polnoči do ponovnega dnevnega sveta. Preveč, se nam zdi.

Vprašali bi Luka, če bi mogli: Zakaj nisi bolj natančno o vsem tem povedal? Verjetno bi nam odgovoril: Nisem pisal, da bi nasitil vašo radovednost, šlo mi je le za to, da pokažem misijonske dosežke svojega junaka — apostola Pavla.

DVA RIMSKA DRŽAVLJANA ŠIBALI

Vse kaže, da sta se Pavel in Sila pred jutranjo zarjo vrnila v ječo. Tako ste hotela zakriti pred poglavarji vse ponočne dogodke. Ječarju sta želela prihraniti kake težave z oblastmi. Zdaj bi mi spet vprašali: kaj se je pa zgodilo z ostalimi

O AVSTRALSKI "KRTOVI DEŽELI"

MIRA MAR

DOLGO je že, da se nisem oglasila v našem listu. Naslov ali napis nad tem mojim člankom ne bo vsem ugajal. 'Krtova dežela' za nas Slovence navadno pomeni grob ali pa celo pokopališče. V tolažbo bravcem naj povem, da ne bo nič takega v tem mojem članku. Nekaj sem zvedela o deželi opalov v Avstraliji in to bi rada povedala našim MISLIM, saj morda marsikoga zanima. To 'Krtovo deželo' lahko najdete na zemljevidu na severnem delu države Južne Avstralije. Seveda morate gledati za drugo ime: COOBER PEDY.

AVSTRALIJA je znana daleč po svetu po dragih kamnih, ki jim pravimo opali. Vemo, da se z iskanjem opalov pečajo tudi mnogi naši rojaki. Čudno je, da se v MISLIH le zelo redko kdo oglasi iz opalskih polj. Je že dolga vrsta let, ko smo nekaj kratkega brali iz Andamooke — tudi take 'Krtove dežele' v Južni Avstraliji. Pa še takrat ni bilo veliko povedano o opalih in o načinu, kako jih iščejo.

O KRAJU Coober Pedy mi je nedavno pravil sosled Tirolec, ki je bil tam na kratkem obisku. Srečal je ljudi več narodnosti, o kakem Slovencu mi ni vedel povedati, je pa govoril z 'Jugoslovani' in pod tem imenom se verjetno skriva tudi marsikak rojak, ki je srečal tega Tirolca ali pa on njega . . .

JAZ SEM si rekla, da bom tudi šla tja na obisk, pa še ne vem, kdaj bo to. Mora biti zanimivost zase ta 'Krtova dežela'. Iz pripovedovanja Tirolca me je najbolj presenetilo to, da je skoraj vsa naselbina Coober Pedy pod zemljo, ali kakor sem zapisala nad tem člankom — v krtovi deželi. To pa ne zato, da bi bili tako ljudje bližje opalom, ki so seveda v zemlji, ampak zato, da jih ne pomori strašna vročina.

Takole izgleda ena slovenskih hiš v "Krtovi deželi"

Vhod v edinstveno cerkev "Krtove dežele"

ČE JE MOJ sosled Tirolec prav povedal, je tam večkrat v letu kar po več dni v vrsti vročine 122 stopinj Fahrenheita. Ponoči pade na 90 ali blizu tam. Pred vročino se ljudje umaknejo v podzemlje. Zato naselbine Coober Pedy skoraj ni videti, po večini je kar vsa pod zemljo. Če sem prav razumela, ni treba iti pregloboko v krtovo deželo, da se notri skozi leto obdrži toplote le okoli 70 stopinj. — Pa tudi če bi ljudje ne zakopavali sami sebe v krtovo deželo zaradi neznesne vročine, bi vendar tako delali. Coober Pedy je na vse strani puščava brez rastlinstva in tudi ptičev ni. Mora biti velik dolgčas. Če hoče kdo kaj zgraditi nad zemljo ali napol v zemlji, mora ves gradbeni material dobiti iz Adelaide. To pa je kakih 600 milj proč in prevoz je drag, morda dražji kot naročeno blago . . .

ČEPRAV je Coober Pedy tak nemogoč kraj, živi tam kakih 3000 ljudi. Opali jih držijo v tej 'Krtovi deželi'. Moj Tirolec ni vedel povedati, koliko iskalcov opalov res obogati. Zdelo se mu je, da nobeden rad dosti ne pove, kako in kaj . . . Eni imajo pač srečo, pa upajo, da bo še večja; drugih se drži smola, pa še vedno žive v upanju na uspeh. Verjetno vzame dolgo, da te popusti ta 'opalska mrzlica', ko jo enkrat stakneš — če te sploh kdaj. Vsaj tako sem slišala. Časi, ko so našli zlato in je vse drvelo tja, so se nekako ponovili zdaj z najdbo opalov . . .

SOSED nam je pokazal nekaj slik. Sam sicer tam ni nič fotografiral. Tudi ni opazil, kot je rekel, da bi bili ljudje tam kaj preveč zaverovani v kamere. Imajo drugo delo in skrbi. Med slikami, ki jih je kazal, je tale, ki sem si jo izprosila in jo pošiljam s tem spisom. Vsaj zame je nadvse zanimiva. Na njej vidite, da predstavlja nekak grič, ki je — reci in piši: cerkev. Torej tudi cerkev pod zemljo, pa še precej prostorna po pripovedovanju Tirolca. Zgradili so jo verniki sami pred nekaj leti. Gradili pa so tako, da

so izvotlili grič. Rezati je bilo treba največ v skalo, ki pa ni pretrda. Cerkev ima en sam vhod, kako jo zračijo, sem pa pozabila vprašati. Je katoliška farna cerkev in ima tudi svojega župnika, ki ima stanovanje poleg cerkve pod istim gričem. Ob nedeljah posedi cerkvene prostore anglikanskim vernikom, da imajo v njih tudi oni svojo službo božjo.

SLIKA seveda v glavnem kaže samo 'pročelje' te edinstvene cerkve na svetu z vhodom vanjo. Kamni za okrasje so zelo lepi; večino njih so izkopali, ko so votlili grič.

TOLIKO sem zvedela mimogrede o kraju Coober Pedy, S.A. Kdor od naših ljudi, ki boste to brali, pozna kraj osebno, naj napiše če je moje poročilo pravilno. Pa še kaj več naj nam pove o tej 'Krtovi deželi' in njenih zanimivostih.

Slovenski iskalec opalov pri svoji jami.

Sliki pročelja edinstvene cerkve na svetu sem mogel dodati tudi dve fotografiji iz svoje zbirke. Dal mi jih je že dolgo tega Danilo Puž, ki je s svojo družino že lepo vrsto let prebivalec "Krtove dežele". Hiša ima več udobnosti kot na zunaj izgleda. O tem nam bi mogla Meri, Danilova zakonska družica, kaj več napisati. Tudi sliko notranjosti cerkve sem že videl, a žal je nimam na razpolago za objavo v MISLIH. Cerkev je lepa in prostorna. Vesel bi bil, če bi mi rojaki iz Coober Pedy poslali kaj slik, saj bi bralce našega mesečnika gotovo zanimalo.

Slovence dobimo med iskalci opala tako v Coober Pedy kot v Andamooki. Kje pa nas ni? Tudi pesnik I. Burnik, ki se v MISLIH večkrat oglašja, je med njimi. Njegovi zadnji dve pesmi kar lepo dopolnjujeta članek Mire Mar. Pa tudi pismo gospe Rože Franco iz Port Lincolna (glej stran 238!) doda drobec k zanimivemu članku. — Urednik.

Žejne vaze

Nasvidenje! V slovo poljubčki —
Tonček mi jih v dlan našteje.
Še enega za mamó,
me v drugič že objema
mlajši Samo.

Tako so šli . . .
Ostal sem sam
in s prahom v očeh.
Ko spanja ni (v nočeh),
stopicam živčen pred brlogom.

Edino cvetlične vaze bedijo
kot smehljaj zvestobe z mano
in žejne z očitkom govorijo:
"Ne bodi večno tam,
le kmalu pridi! . . ."
Srečno — zbogom!

I. BURNIK

Opis v dnevnik

Opal Fields, 11. junija

Od dolgih dni samote
ostaja vendar mi še up,
ki se razteza iz globine v daljavo.
Sesedel bi se v mehko travo . . .

Tu trave ni —
Raztrgan dnevnik moj leži
v viharju: boren, zmazan, zaprašen . . .
Osivel sem, da uresničim sen
in rešim se železnatih okov.
Kako in kam naj grem domov?
Peklenški zubelj pet se že dotika,
a želja po opalnih v rov me spet zamika.

I. BURNIK

ŠIMNOV LIPE

Napísala Krista Hafnerjeva

Risbe: Maksim Gaspari

POVEST

(Nadaljevanje)

(7. PASTIR)

Vsi so se smejali Cili. Lipeta je pa le zaskrbelo. Ni se maral zameriti planšarici. Toda Cila ni bila jezna. Pravi pastir razume šale in se ne meni za nedolžne zbadljivke. Ustavila se je in zavriskala, da je glasno odmevalo v tiho noč. Stoteren vrisk ji je odjeknil iz vasi.

Tako se je pomikal sprevod naprej po beli cesti. Že so imeli za seboj domačo vas, zdaj so bili že v Stari Fužini, zdaj že mimo mostu pri ljubki cerkvi sv. Janeza. Hladno jim je zavelo v obraz. Bili so pri jezeru.

Ali ste že kdaj občudovali Bohinjsko jezero v bleški luninega sija, dragi moji? Lipe ga je zdaj prvič videl ob tem času in pobožna svečanost ga je prevzela. Luna se je dvigala izza gora, se zrcalila v mirni vodi in drobne zvezde so migotale in se zibale na lahkih valovih. Temina se je ko siva tenčica dvigala iznad jezerske površine in plavala višje in višje, dokler se ni razpršila v daljši. Divji vršaci so kot grozanske pošasti odsevali v temni modrini.

Družba je utihnila. Zdelo se je, da še živina uživa to prečudovito lepoto. Tih in mirno je stopala po širokem mostu. Vse je bilo nekam svečano. Šele ko so po drugi strani zavili na cesto, je sprevod, živina in ljudje, znova oživel. Pastirji so zopet nagajali planšaricam, planšarice so se začele znova norčevati iz pastirjev, Joza spredaj pa je glasno zavriskal, da je odmevalo v tiho noč.

Ob koncu jezera se je pričela pot vzpenjati. Više in više so stopali. Brez konca in kraja se je vila cesta ko kača v ostrih ovinkih po strmih pobočju. Drevje je metalo pošastne sence preko nje. Ure in ure so že hodili. Že se je zasvetlikalo sredi temnega gozda in Lipe je mislil, da so že na vrhu hriba. Pa glej, cesta je znova zavila in zopet so bili sredi gozda in sredi strmine.

Vse bolj počasi je stopal sprevod in vedno bolj tiha je bila družba. Že se je za gorami kazal prvi svit dneva, ko so dospeli vrh pobočja. Tu se je Joza ustavil in za njim ves sprevod. Počili so. Živina je polegla po trati ob cesti in začela trudna prežvekovati. Ljudje so se krepčali od naporene hoje.

Prva zarja je zlatila gore, ko je Joza s čredo prispel na planino. Že se je pokazal sivi Bogatin, široka in ravna cesta je mahoma zavila navzdol in se zlila v eno z drugimi cestami; zdaj so bili mimo pokopališča v dolinici in zdaj je bila tu planina Na Kraju.

Pomolzi so živino, jo napojili in zagnali na bližnje pašnike.

Pastirji in pastirice pa so se porazgubile po planinskih stanovih, starih vojaških barakah, ki so že razpadale. Za silo so jih bili popravili in zdaj so služile pastirjem za domovanje.

Joza in Lipe sta se nastanila v koči pri vodnjaku, ki je stala sredi dolinice in je bila Skantarjeva last.

Joza je skuhal na širokem ognjišču žganecv in zavrel sladkega mleka. Pojedla sta skromen zajtrk, nato pa se je Joza ves ubit vlegel na preprosto ležišče na pogradu in kmalu ga je Lipe slišal, kako glasno smrči.

Lipetu pa se ni dalo, da bi šel počivat. Bil je sicer truden, toda vedel je, da preje ne bo imel miru, dokler ne pregleda vse dolinice.

Zares ga je bilo čudno prevzelo, ko so zavili na planino. Prečuden kraj je bil to, vse drugačen, kakor jih je bil vajen do zdaj. Zdelo se mu je, da je zašel v drug svet, v neznano deželo.

Stopal je po cesti nazaj, odkoder je prej dosegel sprevod, in se ustavil vrh klanca.

Pred seboj je gledal razsežno dolinico, ki so jo od vseh strani obdajale gore in jo kot prelepo kraljično branile pred divjimi burjami in nevihtami. Tam na zahodu se je dvigal stari Bogatin, ves siv, ves gol, pravljichen očaj, ki je hranil v sebi ogromne zaklade. Lipe se je začudil. Tako reven je bil, ko ga je gledal pred seboj. Sama skala in gola pečina: kje so tu zakladi?

V kotlini so stale kamenite, napol razdrte kočice. Tej je manjkala streha, oni se je podrla stena: naslonjene na sive pečine so govorile in pripovedovale

o težkih časih, ki so nekaj, — o ni še davno — divjali nad to dolinico; o grozni moriji, ki se je podila preko teh skalnatih gora, in o krvi, ki jo je človeštvo, vse zaslepljeno, prelivalo dolga leta med seboj. Da, svetovna vojna je šele dala življenje tej tihi, prej mrtvi in skoraj nepoznani pokrajini. Takrat je tiha planina mahoma oživela. Prišli so vojaki. Na stotine in na tisoče jih je bilo. Kot bi trenil so zrastle iz tal barake in se razvrstile druga ob drugi. Nastale so ceste, široke in trdno zidane, ki so se vile na vse strani po dolini in dalje naprej, višje in višje po zložnem pobočju sišega očaka Bogatina, preko njegovega prelaza in še naprej, in še naprej, notri do Krna. Bataljoni

in polki so hodili tod mimo, dolge vrste topov in vcvzve municije so prevažali preko nje, vse se je zbiralo tu in odtod odpravljalo v smrt in pogibel.

Vojna je minila in naselbina je razpadla. Mesto je izumrlo. Pokojno, mračno je ležalo zdaj tu pred Lipetom v svitu dneva, kakor da je padlo v zakleti sen. Bog ve, ali bo kdaj vstal junak, ki bo zbudil iz sna to mrtvo, pošastno mesto?

Lipe je stopil preko ceste in zavil po ozki stezici navzdol. Vstopil je v majhen, ograjen prostor. Križ pri križu se je tu vrstil nad zelenimi rušami. Vojaki, ki so nekaj tu trpeli in umirali, so spali zdaj v mirnem okrilju mogočnih gora svoje poslednje, večno spanje.

Pokrižal se je in pod velikim križem sredi pokopališča zmolil očenaš za duše trpinov, ki tu počivajo. Zares, kako težko je večkrat življenje! Postal je otožen.

Zapustil je pokopališče in stopal nazaj proti kočam. Tudi tam je bilo že vse tiho in mirno. Pastirji so si bili za silo uredili v kočah in so zdaj spali na bornih ležiščih ali pa so ležali kar na trati pred njimi in spali. Gore v ozadju so stale neme in veličastne, nad njimi pa se je razpenjalo sinje nebo, jasno, brez najmanjšega oblaka, kakor umito.

Tudi Lipe je odšel v kočo. Spravil se je k Jozu na pograd in se stegnil po slamnatem ležišču. Prečuta noč ga je opominjala. Kmalu je tudi on zaspal.

* * *

Lipe se je pogumno lotil svojega novega posla in se mu hitro privadil. Vsako jutro sta z Jozom vstala že ob prvi zori in si skuhala zajtrk, medtem ko so planšarice molzle krave in nosile toplo, spenjeno mleko v sirarno. Nato sta pognala živino na pašo. Ta pot v jutranji rosi je bila Lipetu vedno najbolj všeč. Gore vsenaokrog so žarele v nevidnem ognju. Hladen vetrič je pihal, da so mu lasje plapolali v vetru. V zraku kje se je vozil skovir ali ponosni sokol. Krave

so počasi stopale po ozki stezi, zdaj pa zdaj je katera zamukala, zvonci so jim pozvanjali in peli svojo posebno planinsko pesem. Včasih je stari Joza vriskal z razklanim glasom in Lipe, ki je stopal zadaj za živino, mu je odgovarjal z glasom, ki je bil prav tako razklan, ker mu mladost še ni dala polnosti in jasnosti.

Na sončnih pašnikih pod Bogatinom se je čreda ustavila in začela muliti travo. . . . Lipe se je potem vrnil domov, da je pomagal Jozu pri njegovem drugem delu. Zvečer se je živina vračala domov in pastirja sta jo zopet pomolzla ter nesla gosto mleko v sirarno. Včasih, zlasti okoli poldneva, sta bila pastirja prosta. Joza se je takrat navadno zleknil kam v senco in zaspal. Lipe pa ni mogel spati. V teh urah odmora je hodil okoli, preiskoval neznane kraje in gore ter nabiral zdravilna zelišča, ki mu jih je bil pokazal Joza. Spoznal je sleherno stezo v gorah in za vsako skalo in vsak grmiček je vedel.

8. NEVIHTA V GORAH

Tako so potekali dnevi in tedni. Julij je minil in nastopil je avgust. Takrat je pritisnila vročina, kakršne sam Joza ni pomnil. Sonce je žgalo ter ožarovalo sive pečine, ki so izhlapevale nevidni ogenj, da je ozračje kar gorelo. Tedne že ni padlo kapljice dežja in mlake, koder so napajali živino, so se začele sušiti. Najprej so se posušile one na višji planini in morali so z živino bolj v dolino, čeprav so to pašo hranili za jesenski čas. Toda tudi spodnja mlaka je bila z vsakim dnem manjša in končno se je še ta posušila.

Kot mrtva je polegala živina po ožganih pašnikih in žalostno mukala.

Nekega dne je Lipe ležal pod staro smreko in nalslanjal komolce v mehek mah. Zraven njega je ležal sivec, stari vol. Jezik mu je moel iz posušenega gob-

NAŠE NABIRKE

DAROVI ZA SKLAD "MISLI": \$7.— Ferdo Slevic; \$5.— Karl Simenčič, Peter Rant; \$3.— Slavko Pekol, Jože Brožič, Tony Gabršek; \$2.— Franc Ižanc, Franc Šveb, Adolf Marcen, Rudi Drčar, Franc Danev, Jože Medved, Jože Gril, Rudi Koloini, Andrej Pirc, Alojzija Košir, Vincenc Štolfa, Miha Gornik, Marica Temišanovič, Stanko Fabian; \$1.— Marica Ozvatič, Milan Muršec, Rozalija Cenčič, Adolf Samsa, Alojz Kovačič, Matija Cestnik, Paul Cenčič, Anton Suša, Ivanka Batagely, Tereza Kavčič; \$0.75 Janez Primožič.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$5.— Ivan Kovačič; \$3.— Frančiška Mukavec; \$2.— Helena Pirc, Pavla Pirc; \$1.— Ivanka Batagely.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$6.— Avgust Gornik; \$5.— Ivan Kovačič (S.A.), Vincenc Štolfa, Rado Škofic, Julka Mrčun; \$3.— Rikarda Koloini; \$2.50 Alojz Golja; \$2.— N. N., Frančiška Mukavec, Franc Danev (NSW), Franc Štrubelj; \$1.— Marija Žitko; \$0.50 Andrew Zacutti.

P. EVGEN KETIS, AFRIKA: \$5.— Vincenc Štolfa (Vic.); \$2.50 Alojz Golja (Vic.); \$2.— Adrijana Kobal, Anton Fabjančič.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$9.— Julka Mrčun; \$7.— Ivan Legiša; \$5.— Rado Škofic.

SLOMŠKOV SKLAD: \$4.— Frank Črepinšek.

ca in težko je hropel. Zdaj zdaj bo poginil, se je zdelo. Lipeta je prevzelo silno usmiljenje do ubogé živali. Zagledal se mu je v oči in mu govoril:

"Ljudje so hujši ko živina. Nimajo srca. Dvakrat sva že poslala sporočilo v dolino, da živina od žeje poginja, pa ga ni, ki bi se zmenil za to. Domov bi morali, skrajni čas je že, ali pa bo ostala na planini le še mrhovina. Če še jutri ne bo nikogar iz doline, se odpravim domov in tebe vzamem s seboj, sivček moj." Položil je svojo glavo živini na vrat in se mlo razjokal.

"Nehaj lenariti!" se mu je iznenada oglasil Joza za hrbtom. "Delo imam zate. Gori pod Bogatinom se pasejo Starčeve ovce. Vode že davno nimajo več, pa se nihče ne zmeni zanje. Če se midva ne pobrigava, bodo vse poginile. Ni mi za Starca, dedec nemarni, naj ima škodo, če srca nima. Toda živina se mi smili. Vzemi pest soli in stopi ponje ter jih pripelji v dolino. Zadaj za gozdom je še velik snežnik. Treba ga bo stopiti na ognju, da dobimo nekoliko vode in vsaj včasih napojiva živino. Druge pomoči ne vem."

Lipe se ni obotavljal. Vzel je sol in se odpravil na pot. Bil je v prvih popoldanskih urah in sonce je žgalo, da mu je jemalo sapo. Pot mu je v curkih lil po obrazu. Dvigal se je po ozki stezi više in više. Počil se je in se oddahnil. Za hip se je ozrl na nebo. Prav tam nad goro se je zbiral majhen, bel oblček. Lipe se je zasmejalo: "Le kod se je vzel! Če bi bil vsaj še enkrat večji. Potem bi človek zopet upal, da bo morda še kdaj deževalo."

(Dalje prihodnjič)

CANBERRA: P. Bernard pri molitvi blagoslova ob otvoritvi doma "TRIGLAV". Zadaj častni gostje.

CANBERRSKI "TRIGLAV"

NA DAN OTVORITVE

Joža Maček

O našem Triglavu ste že nekaj brali, morda tudi slišali, a vendar ne dovolj. Ime je dobil naš canberrski dom še predno je bil rojen. Zdaj je nanj kaj ponosen in se prav nič ne sramuje med mogočnimi sosedi vladnega mesta Avstralije. Uradno smo ga v vsej slovesnosti odprli v nedeljo 11. junija. (V zadnjem poročilu se mi je škrat poigral s številkami in sem pomoti napisal dvanajstega). Slavnosti je prisostvovalo nad 200 gostov in članov. Že ob prihodu v dom mi je postalo toplo pri srcu: štirje mlaji so stali pred glavnim vhodom in dva sta nosila slavolok z napisom: DOBRODOŠLI! Leta so že pretekla odkar sem zadnjikrat videl tako čisto slovensko zastavo: ponosno je plapolala na našem "Triglavu".

Gostje so prihajali in posedali za lepo okrašenimi mizami. Bilo je prijetno vzdušje in počutili smo se kakor nekoč doma. Poleg dobre kapljice so nam delali na mizah družbo tudi rdeči nageljni z rožmarinom in roženkravtom.

Dvorana je bila okrašena s cedrovim zelenjem, ki je še najbolj podobno našemu smrečju. Nekaj desetlin prenosnega grmičja je krasilo oder. Vencev je bilo spletenih nekaj nad sto čevljev — delo deklet, ki so šele letos dospela v Avstralijo. Vse sodelavce po vrsti bi rad imenoval, a bojim se, da bi po pomoti kakšno ime izpustil. Zato naj rečem samo to, da je vsak po svoje tekmoval v pridnosti. Kdor ni prišel "v štih", je pa druge pri delu zabaval z dovtipi in tudi tem naj gre zahvala.

Ura se je premaknila na čas slovesnega sporeda, ki ga je začel g. Ivan Urh. Pozdravil je častne goste in vse navzoče. Povedal je, kdo smo Slovenci in kje je naša domovina. Poudaril je, da smo sicer majhen narod, da se pa ne bojimo stopiti ob velike kulturne narode. Prav mojstrsko je vse povezal in domala s prstom pokazal vsem, ki jim je slovenska zgodovina ali zemljepis španska vas. Saj je bilo med gosti precej drugih narodnosti; gotovo je bilo nekaterim med njimi naše narodno ime tako tuje kot če bi ga Amerikanci prinesli z lune.

Lepa, stoletja stara navada Slovencev je, da svoj dom tudi blagoslove. To še bolj velja za skupno stredo nas vseh, ki naj nas družijo in kulturno bogati. Zato je bil povabljen naš starosta, zaslužni p. Bernard Ambrožič. Kar občudovali smo ga, kako lahkih nog je osemdesetletnik obšel dvorano in škropil z blagoslovljeno vodo.

Nato je spregovoril g. Cvetko Falež, predsednik

canberrskega društva in Zveze slovenskih društev v Avstraliji. Povedal je nekaj o razvoju društva in našega doma. Posebej se je spomnil žrtev, katere so doprinesli člani in dobrotniki, da so želje postale resnica. Pohvalo je dal ženam, saj so doprinesle svoje z razumevanjem mož, ki so hodili "na tlako" v času gradnje. Sledil mu je častni govornik, ki je prav za prav dom uradno odprl, zastopnik emigracijskega ministrstva, J. A. Pettitt. Poudaril je, kako velika pridobitev so za avstralski kontinent novi naseljenci s svojim trdim delom, svojo kulturo, svojim posegom v vse javno življenje. Prebral je navzočim tudi pozdravni telegram emigracijskega ministra Dr. Forbes-a. Končno je spregovoril tudi p. Bernard, prav po očetovsko, kot zna edino on. Šegavo nas je pohvalil, da smo tako strpni med govori in nas spomnil na hvaležnost vsem graditeljem doma. Izrazil je željo in upanje, da je naš skupni dom res zgrajen "na skalo" in ne "na pesek" — samo tako bo zares obstal in vršil svojo veliko nalogo združevanja.

Da ne ostanemo samo pri govornikih, so nam poskrbeli sydneyški pevci pod spretnim vodstvom g. Klakočerja. Zapeli so nam tri slovenske zelo priljubljene narodne pesmi. Canberrske pevce pa je za to priliko izvežbal g. Tuma in gotovo vložil precej truda, da jih je ugladil, saj je bil to njihov prvi javni nastop. Zapeli so dve precej zahtevni pesmi.

Spored je bil končan. Za naše srce, mislim, — zdaj naj bi prišel tudi želoec na vrsto. Ta dan je moderno urejena kuhinja doma diplomirala. Z odlično pripravljenim kosilom je zadovoljila ne le nas navadne zemljane, ampak tudi diplomate.

Po kosilu pa so se kar na lepem znašli na odru znani melbournski bratje Plesničarji. Tu so igrali že prejšnji večer, da so ustregli tistim ki danes v dvorani ne bi imeli mesta. Da so tudi zdaj igrali res vesele in poskočne, je v dokaz dejstvo, da se je rajalo rano v jutro. Ponedeljek je bil kot narodni praznik dan počitka in sonce je bilo že visoko na nebu, ko smo canberrski Slovenci lezli iz toplih postelj . . .

Če v spominu bežno preletim ta nedeljski popoldan in vso našo slovesnost, mi ni žal za čas. Za sleherno minuto sem hvaležen. Tudi Ti bi bil, ki to bereš, če bi se udeležil edinstvene slavnosti canberrskih Slovencev.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: 637-7147

Fr. Bernard Ambrožič O.F.M.
6 Wentworth Street, Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

SLUŽBE BOŽJE

Nedelja, 20. avgusta, XX. zelena nedelja:

9.30 in 11.30 Merrylands.

6.00 p.m. Canberra (Garran)

Nedelja, 27. avgusta, XXI. zelena nedelja:

9.30 in 11.30 Merrylands.

Nedelja, 3. septembra, XXII. zelena nedelja:

9.30 in 11.30 Merrylands.

10.30 Croydon Park.

Nedelja, 10. septembra, XXIII. zelena nedelja:

9.30 in 11.30 Merrylands.

5.00 p.m. Wollongong.

Večerna sv. maša na prvi petek, 1. sept., in prvo soboto, 2. sept. Na prvi petek po sv. maši je pobožnost v čast Srcu Jezusovemu z evharističnim blagoslovom, na prvo soboto pa molitev za domovino in za proglasitev naših oltarnih kandidatov blaženim. Prav tako bo večerna maša v Merrylandsu na nezapovedan praznik Marijinega Rojstva (Mali Šmaren), v petek 8. septembra. Enako še vedno velja vsakosobstna večerna maša ob pol osmih (ki v sydneyjski nadkšfiji velja lahko že za nedeljsko mašo.)

KRSTI

Sandy David Bizjak, Waterloo. Oče Ivan, mati Boziljka, roj. Bačić. Boter je bil Rihard Lapham. Merrylands, 2. 7. 1972.

Rihard Ivan Rušnik, Hughes. Oče Martin, mati Vera, roj. Boštjančič. Botrovala sta John in Vanda Saule. Manuka, 24. 6. 1972.

Robert Mark Jamšek, Strathfield. Oče Ciril, mati Frančiška, roj. Sladič. Botrovala sta Anton in Ljubica Slatina. Merrylands, 9. 7. 1972.

Marko Stephen Slatinšek, Guildford. Oče Alojzij, mati Štefanija, roj. Martyniak. Botrovala sta Lucijan Gorczyca in Ana Sabados. Merrylands, 16. 7. 1972.

Anthony Špiclin, Chiswick. Oče Anton, mati Gizela, roj. Kerec. Botrovala sta Franc in Olga Horvat. Merrylands, 22. 7. 1972.

Daniel Frank Farkaš, Lidcombe. Oče Josip, mati Dragica, roj. Ognjenović. Botrovala sta Viktor in Katica Ozimec. Merrylands, 23. 7. 1972.

POROKA

Silvester Zelko iz župnije Črenšovci v Prekmurju, in **Andreja Vene** iz Bučke na Dolenjskem. Priči sta bila Mirko Ritlop in Danica Brkovec. Merrylands, 1. 7. 1972.

PRIHOD SESTER. — V Veselovem je bilo v zadnjih tednih zelo živahno. Prišlo je namreč veselo sporočilo, da bo sestra Mirjam, ki je že mesece in mesece v domovini čakala na dovoljenje za odhod v Avstralijo, končno le mogla odpotovati. Pridružila se ji bo ena izmed sester iz Melbourne — dve bomo torej dobili za začetek . . .

Čeprav smo sestre že dolgo in težko čakali, smo bili skoraj v zadregi zaradi njihovega stanovanja. Toda hitro smo se znašli. Naši pridni pleskarji in pomočniki so zavihali rokave in začeli dela v hiši. Najprej je bilo sklenjeno prepleskati le kuhinjo. Toda navdušenje za delo se ni poglelo in tako so prišle na vrsto vse sobe v sestrski hiši. Še prej pa je bilo seveda treba preseliti duhovniško pisarno in patrove osebne stvari v nove prostore za cerkvijo. Hvala Bogu in pridnim rokam, to delo je bilo res hitro in dobro opravljeno.

Med rojaki je kar završalo, ko sem jim oznanil, da končno le dobimo sestre. Sami od sebe so v Veselovem organizirali dve nedelji posebno nabirko, da so kupili opremo za sestrsko kuhinjo in hišo sploh. Saj pribor, ki ga je uporabljal dosedanji "kuhar", ne bi zadostoval pravi kuharici . . . Odziv je bil res lep. Razni dobrotniki so darovali precej stvari za hišo, celo pralni stroj. Vsem iskren Bog plačaj! Seveda je še cela vrsta malenkosti, ki jih bo treba urediti. Med te spadajo tudi mreže na oknih in zadnjih vratih ter še marsikaj . . .

Po sestri — m. Ksaverijo in s. Mirjam — sem odšel v Melbourne v zadnjem tednu julija. V četrtek (27. julija) zvečer jih je z veseljem sprejel naš misijon sv. Rafaela. Kaj več o naslednjih dneh in začetku življenja in dela med nami pa v prihodnji številki. Za enkrat prav iz srca: **DOBRODOŠLI MED NAMI!**

SVEŽ GROB — Zopet je smrt posegla v vrste naših ljudi. Dne 18. julija zjutraj je umrla v Albion Parku gospa **JOŽEFA ŽIČKAR**, roj. **CILENŠEK**. Rojena je bila v Moravski gori dne 16. 8. 1903. Poročena je bila s Francom, ki je pa umrl leta 1963. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, štiri sinovi in ena hčerka. Pokojnica je prišla v Avstralijo z dvema sinovoma leta 1954.

Slovenska pogrebna maša je bila opravljena v četrtek 20. julija v farni cerkvi v Albion Parku. Prav ob cerkvi je tudi pokopališče, kjer je našla zadnje počivališče.

Pokojnica je bila verna žena. Rada je molila in prihajala redno k sv. maši. Vsem rojakom jo priporočamo v molitev, žalujočim pa naše iskreno sožalje.

DELA V CERKVI. — V zadnjem času je dobila cerkvice zaveso za oltarjem. Oltar je dvignjen na novem odru, prevlečenem s preprogo. Spovednici sta dobili strop, prostor za oltarjem (razred) smo prepletkali, cerkvena kuhinja pa je dobila nov štedilnik, za katerega so zbrali denar naši dobrotniki.

Nedavno je bila tudi električna napeljava dokončno urejena in tok za stalno priključen. Kot sem že omenjal, je elektriko napeljal naš rojak in nam s tem prištedil lepo vsoto. Delo je opravil brezhibno in je uradni inšpektor takoj pri prvem obisku potrdil napeljavo.

Zdaj čakamo na relief sv. Rafaela, ki bo krasil cerkveno pročelje, dalje tabernakelj in križ za steno ob oltarju. Upamo, da bodo tudi zvoniki že končani, ko vam bo prišla avgustova številka **MISLI** v roke.

Zelo sem vesel, da darovi naših dobrotnikov za cerkev še prihajajo. Lepo prosim, **ne pozabite na naš verski center!** Septembra bo namreč treba vrniti na posojilo prvi obrok v znesku \$2.400. Zelo bi bilo pomagano našemu gradbenemu fondu, če bi se javilo kaj rojakov, ki bi zmogli **po sto dolarjev brezobrestnega posojila**. Tako bi bančni dolg preje odplačali in prihranili veliko na obrestih. Bog plačaj vsem rojakom za pomoč doslej — naj Vam bo naša skupna zadeva tudi v bodoče pri srcu!

P. Valerijan

ZENIN je nekaj dni pred poroko potožil svojemu starejšemu prijatelju: 'Poroka me resno skrbi. Odkar se pripravljam na zakonski stan, sem strašno raztresen.' 'Nič ne maraj, v tem so vsi ženini enaki', ga je potolažil prijatelj. 'Ko sem se poročil jaz, sem bil tako nervozen, da sem svoji nevesti po poroki stisnil v roke desetak, duhovnika sem pa poljubil . . .'

*

Učitelj razlaga otrokom, kaj pomeni ljudožrc. Čez nekaj časa vpraša Francka: 'No, zdaj mi pa povej, Franček, kaj bi bil ti, če bi pojedel ata in mamo?'

'Sirota, gospod učitelj', se odreže Franček.

Misli, Avgust 1972

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vas vljudno vabi na

Očetovsko Proslavo

ki bo v **SOBOTO, 2. SEPTEMBRA 1972,**
ob 7. uri zvečer

v **Masonic Hall** (vogal Pitt in McFarlane St.)
MERRYLANDS. Otroci bodo s svojimi nastopi počastili očete za njihov dan. Nato bo prosta zabava s plesom.

Dva tedna pozneje,
v **SOBOTO 16. SEPTEMBRA 1972,**
bo ob 8. uri veliki

LETNI BAL

v **Blue Bird** dvorani, Enmore Rd., Enmore
(tam kot lansko leto)

Vstopnina in večerja je \$6.00 na osebo.

IGRALA BO IZVRSTNA GODBA.

Pridite v večerni obleki!

Rezervacije sprejemajo odborniki.

Telefonirajte na 644-7095.

POZOR! • **POZOR!**
Društvo prireja družabne večere ob sobotah vsaka dva tedna v prostorih na slovenski zemlji, 45 Ferrers Rd., Horsley Park. Odpadejo samo na dneve društvenih prireditev. Večeri so: 19. avg., 30. sept., 14. okt., itd.

Vabljeni in dobrodošli!

Odbor S.D.S.

"SLOVENIAN YOUTH GROUP" SLOVENSKI MLADINCI

vabijo sovrstnike in njih prijatelje na svoj večer na slovenski zemlji, 45 FERRERS RD., HORSLEY PARK, 16. septembra 1972, od 7 do 11.30 p.m.

ROCK MUSIC OF "SIDE CAR"

LIGHT SHOW playing Black Sabbath,
Burning Incense Rolling Stones,
Cream, etc.

Obleka običajna. Vstopnina \$1.00

Information: DEMETRI (76-8561)

VIC (631-2009)

CHARLIE (70-6185)

Vsem, ki nimajo lastnega prevoza, bo za prevoz urejeno po dogovoru.

Z Vseh Vetrov

DDT JE KRATICA za eno najdaljših besed v katerem koli človeškem jeziku: **diklordifeniltrikloretan**. Ni čudno, da so jo skrajšali na DDT, kar izgovarjamo: diditi. Tako se izgovarja kar v vseh jezikih. Saj če bi hoteli prevajati ono dolgo besedo, bi se najbrž v drugih jezikih izcimilo še kaj daljšega. O DDT vemo, da je nekakšna kemična sestavina, ki je zmožna moriti življenje vsega živega. Najbolj praktična uporaba DDT je v tem, da z njo uničujemo vsakovrsten mrčes in podobne škodljivce v poljedelstvu. Toda zdaj prihaja ta uporaba DDT iz veljave: odkrili so, da pušča v ozračju za dolgo časa življenju nevarne pline, ki jih človek ne more imeti pod kontrolo. Pravijo, da bodo morali primerno nadomestilo za DDT šele najti.

SLOVENSKEGA RADIOAMATERJA v Avstraliji so nam odkrile najnovejše "NOVICE", glasilo Slovenskega društva Sydney. Avstralija ima vpisanih okoli 6.000 radioamaterjev, med Slovenci je pa baje edini — Rudi Brežnik v Randwicku, NSW. Radijski oddajnik si je zgradil sam. Rudi pravi: "Kadar sedim pri radijskem oddajniku in vrtim gumbe sprejemnika, imam občutek, da je ves svet v mojih rokah . . . Včasih nas je tudi po pet naenkrat na valu, kakor se je zgodilo nedavno, ko sem imel zvezo s štirimi celinami hkrati. Pogovarjal sem se z Bojanom iz Maribora, z Zlatkom iz Argentine in Emilom, častnikom na slovenski ladji "Ljubljana", ki je ravno plula po vodah severne Amerike . . ."

SESTRA IVANKA POKOVEC, frančiškanska Marijina misijonarka, se je oglasila iz Malezije, kjer deluje v glavnem mestu Kuala Lumpur zlasti kot učiteljica petja in glasbe. Opisuje nam trenja med Malezijci, ki so vse prej kot en narod: Malajci, Kitajci, Indijci itd. Katoličanov je med enajst milijoni državljanov komaj en odstotek. Državne oblasti se branijo tujcev, menda še posebno misijonarjev, ter skušajo domačine izobraziti in zaposliti v vseh mogočih strokah. Poleg drugega nam pove tudi to: "Kakor strela iz neba me je obiskal iz Avstralije g. Tomaž Možina. Zelo kratek obisk, pa vseeno zelo prisrčen. Saj bo gotovo tudi sam kaj pisal za MISLI o tem". (Je že napisal, Op. ur.)

NA ENEM KULTURNIH VEČEROV v Buenos Airesu je imel dr. Tine Debeljak predavanje z naslovom: Simboli slovenske narodnosti in državnosti. Predavatelj je obdelal zgodovinsko obdobje od Karantanije do naših dni. Označil je postanek slovenske zastave, grba in sedanje himne: Naprej zastava Slave . . . V razgovor ob koncu je posegel polkovnik Vuk Rupnik s pripombo, da pri slovenskem grbu ne gre za polmesec, kot je trdil predavatelj, ampak za izsek iz prsnega ščita, ki so ga bili celjski grofje sprejeli v svoj grb. — Pomen slovenskega grba je torej še vedno

odprto vprašanje. Nekateri razlagavci vidijo v tistem "polmeseču" čoln ali ladjico. So že tudi skušali dogmati, kako je ta simbol prišel v slovenski grb, a do konca še niso prišli.

O VOLITVAH V ITALIJI sredi maja je z zadovoljstvom zapisal Katoliški glas v Gorici: Italija je glasovala za ohranitev sedanjega demokratičnega reda in ni strahu, da bi prišlo do kake diktature bodisi z leve bodisi z desne. Zlasti, ker je vodilna stranka Krščanske demokracije ne samo ohranila svojo številčno moč, temveč je celo, zlasti na severu države, svojo moč občutno izboljšala. Komunisti so očitno prešli svoj višek in niso več znožni novih osvojitvev.

DR. MILAN KOMAR, seveda Slovenec, je zdaj profesor na katoliški univerzi Santa Maria v Buenos Airesu. Je redni član Slov. kulturne akcije in v njenih izdajah pogosto naletimo na njegove globoko zamisljene spise. Najnovejši GLAS S.K.A. poroča o njem: Na letošnjem majskem zasedanju stalne argentinske škofovske konference je zbranim škofom govoril o marksizmu in njegovih mnogovrstnih ideoloških oblikah. O tem nastopu slovenskega profesorja je pozorno pisalo vse argentinsko časopisje.

BOŽO KRAMOLC, slikar in pisatelj, živi kot begunec v Torontu, Kanada. Glas slov. kulturne akcije v Buenos Airesu prinaša urednikov razgovor z njim. Eno vprašanje je bilo: Kaj bi želeli povedati Slovencem (v zdomstvu) sploh? Kramolc odgovarja: Lepo bi bilo — če bi to bilo mogoče — da bi vsi Slovenci sedli za mizo, kot smo mladi arhitekti počenjali v gostilni Tenente za Gradaščico v Ljubljani, in se pogovorili kot ljudje. Beseda ni konj! Še vedno čujem svojega profesorja mojstra Jožeta Plečnika, ki je ob naših debatah v gostilni Tenente skrbel za naše dobro: "Gospodična Rezika, še en štefan! Fantje so žejni!" — In žejni smo v emigraciji — VSI!

AVSTRALSKI ČRNCI — ABORIGINI — postajajo iz leta v leto večji problem. Ni jih tako malo, da bi med 12 milijoni "belih" izgini kot brezpomembna manjšina. Tudi civilizacija — če že ne kultura — jih je po večini toliko usposobila, da čutijo svojo moč in postavljajo zahteve. Zavedajo se svoje zapostavljenosti. Tudi beli in njihove vlade se zavedajo dejstva, da aborigini ne uživajo pravic, ki jim grede v demokratični družbi. Toda naši črnci niso samo zapostavljeni, so tudi strašno zaostali, nevzgojeni, zanikrni in kar se še lahko reče o njih. Beli Avstralci se sprašujejo, kako jim pomagati. Ali jim dajati samo gmotno podporo, ali jih sistematično vzgajati, da bodo sami skrbeli za svoj napredek? Nato pa: Ali naj se prevzgoja prične pri otrocih in mladini, ali pri starših? Ampak kako boš stare vzgajal, ko se tako trdno drže starega, in kako boš mlade vzgojil, ko jih stari drže pri starem? In to zlasti s svojim zgledom!

ZOPER ZAPOSTALJANJE ABORIGINOV prihaja-
jo močni glasovi tudi izmed belih Avstralcev. Očitki
padajo na desno in levo. Deloma že samo zato, ker
ostali svet postaja bolj in bolj pozoren na položaj
aboriginov v Avstraliji in ga obsoja. Očitki padajo
tudi po katoliški Cerkvi. Največ aboriginov je v dveh
škofijah: Darwin, N.T. in Broome, W.A. Oba škofa,
O'Loughlin in Jobst, sta nedavno dala v tisk svoje
pogledne na očitke in na položaj aboriginov. Prvi pravi
med drugim: Naj se ustanovi informacijski urad, ki
bo z vso odgovornostjo raziskoval vprašanje aborigi-
nov in Avstralijo ter ostali svet o njihovem položaju
pravilno poučil. Pomagajte, da se to zgodi! — Drugi
pravi med drugim: Ni primerno, da očitate to in ono.
Štorimo, kar največ moremo za boljši položaj črncev.
Vi beli širom po Avstraliji pa poskrbite, da dobimo
za naše prvotne Avstralce več vzgojiteljev in učiteljev,
ter tudi misijonskih delavcev in delavk, pa se bodo
razmere kmalu zboljšale.

TRŽAŠKA REVILJA "MOST" izhaja približno štiri-
krat na leto. Zadnje čase prinaša domala vse svoje
članke prevedene v italijanščino. S tem baje hoče
napraviti vtis, da je MOST na široko "odprt". Me-
sečnik MLADIKA, ki je tudi tržaški list, piše o tem:
Nismo slišali, da bi se naklada MOSTU zaradi tega
povečala in nismo opazili v italijanskem časopisju ali
v javnosti, da bi ta odprtost rodila kak odmev in
večjo pozornost kot druge revije, ki so "zaprte" —
(t.j.: tiskane samo v slovenščini.)

ZA LETOŠNJE FEDERALNE VOLITVE v Av-
straliji je tukajšnja "Action for World Development",
znana medverska organizacija, priporočila v resen pre-
mislek vsem strankam in njihovim kandidatom štiri
zadeve, ki naj jih v javnosti dobro predebatirajo. Za-
ključke iz teh debat naj izvoljeni vestno upoštevajo
v času svojega vladanja. — 1. Pomoč nerazvitim de-
želam in ljudstvom. 2. Revščina v Avstraliji. 3. Pra-
vice aboriginov. 4. Postopek pri emigraciji. — Pri
vseh navedenih točkah je podana tudi obširna razla-
ga, zakaj je zanje potrebna javna debata.

ZAGREBSKI NADŠKOF KUHARIČ se je med
božičem in veliko nočjo kar dvakrat hudo zameril
hrvaškemu komunistom. O priliki znanih demonstracij
pred božičem je odpovedal božične polnočnice v Za-

grebu. Partija je zaslutila v tem novo demonstracijo.
Poslala je nekoga k nadškofu, naj poižve za razlog.
Nadškof mu je rekel: "Ne dovolijo nam božiča imeti
za javen praznik, na drugi strani pa mene kličejo na
odgovor, zakaj ni polnočnice!" Po teh besedah je
odposlanca spremil do vrat. — Za post je nadškof
izdal pastirski list, ki so ga brali v cerkvah. Povedal
je nakaj bridkih na račun oblasti. Vlado časopisje
je planilo po njem, da se vtika v stvari, ki niso nje-
gova zadeva. Bile so že prave grožnje. Toda škofov-
ska konferenca iz vse Jugoslavije v aprilu je dala
nadškofu priznanje, da ni ničesar zagrešil. Baje so
komunisti to dosti mirno požrli.

NADŠKOFIJA V TORONTU, Kanada, je izdala za
desetletje 1961—71 zelo podrobno poročilo o finanč-
nem stanju nadškofije in posameznih župnij. Od kod
denar, kam je šel? Vse gladko povedano. Nadškofija
ima blizu 12 milijonov dolarjev - dolga. O obeh sloven-
skih župnijah v Torontu je rečeno, da ima ena 64
tisoč, druga pa 97 tisoč dolga. "Božja beseda", gla-
silo slovenskih župnij v Kanadi, k vsemu temu do-
stavlja: Poročilo je res prav zanimivo in v finančnem
pogledu izbrpno. Kako se osramotijo tisti, ki toliko
govorijo o bogastvu torontske nadškofije in njenih
župnij! Tako poročilo bi morale izdati vse škofije po
svetu z Vatikanom vred. Skrivnostne svote denarja, o
katerem govore umazana usta nerazsodnih katoličanov,
bi izgubile svojo skrivnostnost in bi pokazale, kakšno
je dajansko stanje Cerkve in v kakšne namene gre
denar, ki ga dobi od vernikov.

PISATELJ KAREL MAUSER objavlja v kanadski
"Božji besedi" svoj krasni roman o škofu Baragu.
Naslov: "**Le eno je potrebno.**" Kaže, da bo to Mau-
serjevo največje pisateljsko delo poleg romana "Ljudje
pod bičem". Prvi del romana, ki obdeluje Baragovo
življenje do njegovega odhoda v Ameriko leta 1830,
je list "Božje beseda" izdal že tudi v knjigi. Stane
nevezana v avstralskem denarju \$2.00, vezana pa
\$3.00. Naroča se na naslovu: Božja beseda, 739
Brown's Line, Toronto 250, Ontario, Canada. Koliko
nadaljnjih delov tega velikega romana še pride, bo
pokazala bodočnost. Objava v listu je zdaj do tam,
ko je Baragova sestra Antonija prišla za njim v
Ameriko.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE, 189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN, 1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG, 505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE, 3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON, 232 Cranbourne Road,	781 2115

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

TOBIN
BROTHERS
funeral
directors

KOTIČEK NAŠIH MALIH

DIRENDAJ

PES ZA MUCOM SE SPUSTI,
TA SE V PUJSKA ZALETI,
PUJSEK SE PO TLEH ZVALI.
MUC Z DREVEASA SE REŽI,
ZAJČEK NA POMOČ HITI,
PA VSE PIŠKE PREPLAŠI.
NANJ PETELIN ZAKRIČI.
ZAJČEK K MIŠKI PRIBEŽI,
MIŠKA GROZNO SE BOJI,
METLE V KOTU SE DRŽI.
METLA PA SE RAZJEZI,
VSE POMETE IN SPODI.

Dragi Kotičkarji! — Danes Vam prvič pišem sama. Zelo rada hodim v šolo. Imam dosti prijateljev. Vse Vas lepo pozdravljam — **Judita Bavčar, Fairfield, N.S.W.**

Dragi Kotičkarji! — Že dolgo se nisem oglašil. Hotel sem Vam napisati kaj o našem majskem izletu, pa so me že drugi prehiteli. Toliko lahko povem, da podzemne jame še nikoli prej nisem videl. Moja sestra Mirjam je rekla, da je Postojnska doma lepša in da se je z vlakom v njej peljala. Seveda, ona jo je lani videla, jaz jo pa nisem, ker sem moral tu ostati. Pa nisem nič jokal zato, saj sem fant.

Še to naj povem, da sem bil za počitnice tudi v zoološkem vrtu. Videl sem dosti živali. A kar hočem povedati, je to, da sem krmil papige. Ena je namesto piškota ugriznila moj prst. Takrat pa res nisem vedel, ali bi jokal ali ne, ker mi je mama prej rekla: Pazi, da te ne ugrizne!

Lep pozdrav vsem Kotičkarjem! — **Bogdan Bavčar, Fairfield, N.S.W.**

Dragi Kotičkarji! — Ker se iz Južne Avstralije še ni nihče oglašil, se bom pa jaz prva. Mama mi pomaga, saj sem še majhna. Tukaj nimamo slovenske šole. Škoda! Če bodo tudi v Adelaido prišle slovenske sestre, jo bomo pa imeli. Upam, da bo to kmalu. Pa še drugi otroci iz Adelaide se oglasite, da ne bodo druge mislili, da smo tukaj sami zaspanci. — **Sonja Dodič, Torrensville, S.A.**

Dragi Kotiček! — Ker našega prvega pisma niste vrgli v koš, se zopet oglašamo. Zahvaljujemo se za prejeto nagrado za velikonočni spis: ploščo bratov Plesničarjev. Je zelo lepa. Škoda, da tudi na njej ne

pojejo, saj radi poslušamo petje. Posebno, kadar nam naša mama kaj zapoje.

Mi smo trije bratje in živimo v St. Albansu. Jaz sem Viljem, imam petnajst let in obiskujem tehnično šolo. Rad se učim. Tudi brat Dušan se dobro uči. Star je enajst let. Najmlajši brat pa je Deni, deset let star in zelo nagajiv. Vsi radi poskočimo mami na pomoč v kuhinji in na vrtu, še rajši pa brcamo žogo. Ko smo igrali zadnjič na dvorišču, smo razbili okno, potem pa si le predstavljajte, kaj je sledilo . . .

Lep pozdrav vsem mladim bravcem in še drugič kaj! — **Bratci Bauer, St. Albans, Vic.**

DRAGI OTROCI!

Pa pojdemo zopet v Južno Avstralijo, kjer pri svojih roditeljih v Adelaidi živi **FRANK PIRC**. Očka je doma iz Vojsčice, mama iz Golca, Frank pa je bil rojen v Loxtonu, S.A., leto po prihodu staršev v Avstralijo. Vsa leta je bil v katoliški šoli in je končal Marist Brothers College. Zadnje leto je bil Captain, kot nav-

dušen športnik (zlasti v teku) je za svojo šolo prejel več prvih nagrad. Nogometa tudi po končani šoli ni opustil ter je vsako soboto na igrišču kot igralec adelaidskega nogometnega moštva "United". Že več let se uči tudi harmoniko in dobro potegne melo. Zelo rad igra slovenske pesmi in ena najljubših mu je pesem "Mamica moja". Več let je ministriral pri slovenski maši. Zdaj bo imel že kmalu dvajset let in ne ministrira več, k maši pa še redno hodi. Ve, kaj je njegova dolžnost.

Pred nekaj leti je bil z mamo in sestrico v Sloveniji na počitnicah. Takrat mu je prav prišlo, da še vedno govori jezik svojih staršev. Mnogi niso mogli verjeti, da je prišel iz Avstralije. Marsikdo je čestital materi, da je sinu dala poleg dobre vzgoje v šoli tudi vzorno domačo vzgojo ter mu ohranila kljub tujini svojo govornico.

Tudi mi lahko staršem čestitamo. Saj jim je Frank v resničen ponos in Bog daj, da bi tak tudi ostal.

CARINA, Qld. — Argentinski ZBORNIK, ki je s tako polževo zamudo končno le došel tudi do nas v Avstraliji, nas zopet ni razočaral. Na več kot 300 straneh nam pove več kot marsikatera knjiga. Odlični članki, med njimi lep spominski članek ob priliki štiridesete obletnice smrti goriškega nadškofa Frančiška Sedeja, dočim naši argentinski gorniki popisujejo svoje vzpone na Ande. Škoda, da je med našimi ljudmi za Zbornik tako malo zanimanja. Dokaz, da tudi domačih knjižnic ni po naših domovih, saj bi si težko predstavljal knjižno omaro slovenske izseljenske hiše brez bogastva Zbornika. Kot poverjenik treh žal nikakor nisem mogel razpečati, zato jih pošiljam upravi MISLI, ki bodo morda lažje našle kupca.

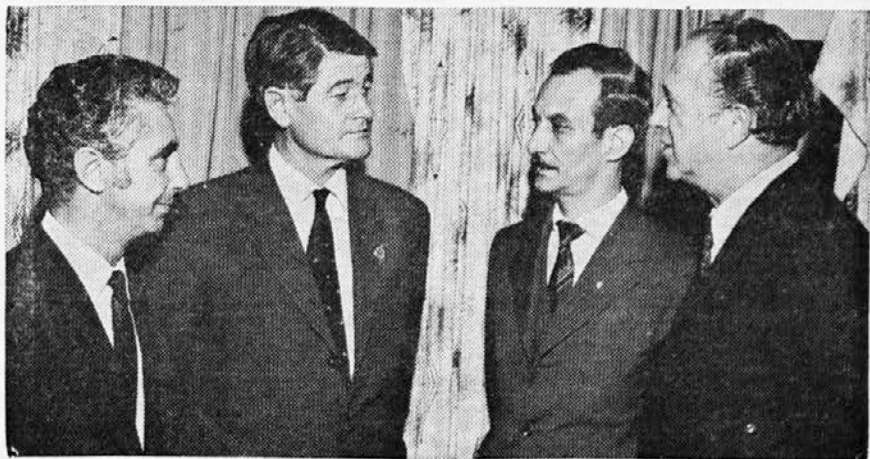
Ko sem v majski številki MISLI bral "Izpod Triglava", da je v Ljubljani umrl zgodovinar dr. Milko Kos, sem se ustavil pred svojo knjižno omaro in se zazrl v njegovo delo: "Zgodovina Slovencev od naselitve do XV. stoletja". Delo je res nekaj edinstvenega — le kdo ga bo nadaljeval? A smrt ne izbira in ne čaka, tudi veliki možje odhajajo, življenje pa gre svojo pot . . . — Janez Primožič.

SYDNEY, N.S.W. — V časopisih sem že večkrat zasledil poročila, da ima v naši državi Liberalna stranka svoj "Migrant Advisory Council", ki sestoji iz delegatov raznih narodnosti, proučuje razne probleme priseljencev ter stavlja svoje predloge vladi. Omenjenih je bilo 82 delegatov kar 25 različnih narodnostnih skupin, če se prav spominjam. Z zanimanja

njem sem bral, da so delegati med drugim predlagali vladi, naj bi začela s posebnimi tečajji za materin jezik izseljenskih otrok, oz. sprejela razne jezike emigrantov kot šolski predmet. "V Evropi veljajo ljudje, ki govorijo več kot en jezik, za kulturne; v Avstraliji pa so nezaželjeni. Če bi vpeljali jezik izseljencev kot šolski predmet, bi bil to brez dvoma korak naprej v duhu strpnosti . . ." je izjavil poljski delegat. Res me zanima, če bo kaj iz tega. Sicer je pa že govor o tem korak naprej. Mislim, da je tudi šola kriva, da se toliko otrok, ki so še zmožni jezika svojih staršev, kar sramuje odpreti usta. — Po poročilu delegati tudi zbirajo za federalno vlado dokumente, ki naj bi dokazali delavnost komunističnih agentov. Agenti delujejo za razne konzulate ali pa so celo sami diplomati ali člani misij komunističnih držav. Na razne načine skušajo infiltrirati izseljenska društva, jih razbiti ali razdvojiti. Tudi skušajo na ta ali oni način strahovati izseljence, s katerimi pod različnimi pretvezami nepovabljeni iščejo zvezo. Kar prav, da bi za te slučaje zvedela tudi vlada in storila svoje za varstvo priseljencev iz držav diktatorskih režimov.

Zanima me, ali imamo med temi delegati v "Migrant Advisory Council" tudi Slovenci svojega zastopnika? — Iskreno pozdravlja Jože Meglin.

Op. ur.: V "Migrant Advisory Council" je slovenski član g. Milivoj Lajovic in zastopa Sydneyško slovensko društvo, če sem prav poučen. Tu Vam in ostalim bralcem lahko postrežem celo s sliko iz zborovanja v letošnjem aprilu.

Emigracijski minister federalne vlade, Dr. Forbes (drugi od leve), v razgovoru s slovenskim (M. Lajovic je zadnji na desni), italijanskim in grškim delegatom.

PORT LINCOLN, S.A. — Če le morem, se rada udeležim sestanka C.W.L. (Catholic Women's League) našega kraja, ki ga imamo vsak tretji torek v mesecu. Tudi 21. junija sem se ga udeležila. Tokrat nam je govoril duhovnik, Father Cresp, ki je sedem let služboval kot župnik v Coober Pedy, znani naselbini opalskega polja. On je tisti, ki je zgradil, v resnici bi morala reči skopal, tamkajšnjo edinstveno cerkev pod zemljo. Delo je bilo končano leta 1967. Na takratni božični dan je bila v njej prva sveta maša. Zanimivo nam je pripovedoval, kakšno življenje je tam gori in tudi cel album slik smo si ogledale.

Father Cresp je pripovedoval med drugim tudi o svojem prijatelju, o katerem je rekel, da je Jugoslovan. Odšel je domov po nevesto in res pripeljal v Avstralijo čedno dekle ter z njo v tamkajšnji podzemski cerkvi stopil pred oltar. "Samo malo premislite, kaj si je to dekle mislilo o Avstraliji. Doma je zapustilo lepe zelene kraje in vse udobnosti ter se je v dveh dneh poleta naenkrat znašlo v puščavski naselbini vročine in prahu, kjer je celo kozarec mrzle vode skoraj luksus . . ." nam je dejal Father. Dodal pa je, da je z veseljem opazil, kako se je privadila novim razmeram. Kateri jugoslovanski narodnosti je pripadala, nam ni vedel povedati. Bogsigavedi koliko izmed nas, ki imamo vsega, bi se privadilo na življenje tam gori. Gotovo je tudi kaj slovenskih družin med temi iskalci opalov.

Drugo pa je, da smo imele žene naše župnije 24. in 25. junija duhovno obnovo. Naš govornik je bil pater dominikanec iz Adelaide. Vseh govorov mi ni bilo mogoče prisostvovati, a kot večina žena, sem prišla kadar mi je čas dopuščal. Nekaj let od tega sem bila prvič na taki obnovi in mi je bilo kar všeč. Žal sem bila takrat kot tudi zdaj edina slovenska oz. celo jugoslovanska udeleženka. Nove naseljenke, se mi zdi, na splošno "nimajo časa" za take reči, ali pa so moški premalo požrtvovalni, da bi za dva dni pazili na otroke. Največ debat in tudi rešitev se je razvilo iz vprašanj, ki smo jih same pisale in metale v posebno škatlo. — Mislim, da bi kar vse rabile od časa do časa malo miru in poglobitve vase, pa tudi možem bi kaj podobnega prav nič ne škodovalo. Več bi bilo razumevanja po naših družinah, ki so včasih prav zaradi stalnega dela in misli na materialne dobrine tako razdvojene. Kaj pravite? — Iskren pozdrav vsem bravcem! — Roža Franco.

CONCORD, N.S.W. — Oni dan sem bil spet malo med ljudmi, to se pravi med rojaki. Sicer jih dosti ne poznam, oni pa mene ne, vsaj ne po imenu. Posebno enega sem rad poslušal, ki je bil najbolj zgovoren in je špase kar iz rokava stresal. Eno njegovih šal bom zapisal, ker je malo v zlahti z mojo jezikovščino. Takole je pravil rojak:

Komaj dobro leto sem bil v Avstraliji, pa sem

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY,

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbenc, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
bele in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.**

Odprto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Govorimo slovensko

VAŠ FOTOGRAF: PAUL NIKOLICH

moral v bolnišnico. Na srečo je bila med bolničarkami tudi ena, ki je bila slovenskih staršev. Bila sva si približno enaka: jaz v angleščini, ona v slovenščini. Skušala mi je vse povedati in povprašati po angleško, zraven pa je delala kretnje z rokami, da bi jo vendar razumel. Če nisem drugače razumel, je pa kakšna slovenska beseda prišla iz njenih ust, le celotna zgradba stavka je čudno po angleško dišala.

Nekoč je ta bolničarka prišla na dan z vprašanjem, ki je pri bolnikih kaj pogosto: "Did your bowels move?" — Jaz sem debelo gledal in resno ugibal, kaj pomenijo kretnje, ki jih je delala zraven. Ko mi je bilo dovolj, sem pa kar skoraj zarežal nad njo: "Kdo te razume, dekle! Povej po slovensko, saj znaš, če hočeš! . . ." Ugriznila se je v ustnice in globoko mislila, potem pa le spravila iz sebe "slovensko" vprašanje: "Ali so se tvoji črevi preselili?" — Zdaj sem šele debelo gledal . . .

Tako je pravil rojak, mi smo se pa ob tej zgodbi pošteno nasmejali. Pozdravlja — Pepe Metulj.

CAULFIELD, Vic. — Skoro bo leto dni odkar se vsako prvo soboto v mesecu upokojenci — raztreseni po širnem Melbourneu — zbiramo v Slovenskem domu v North Carltonu. Prav prijetno in domače je tam. Nekateri izmed nas smo se šele tam spoznali. Po par takih sobotah pa ni bilo več razlike med nami: kdo si, odkod in kaj si bil . . . Vsi se počutimo kot ena slovenska družinica in bližji smo si kot bi si bili morda doma.

V prav prijetnem vzdušju in ob skodelici čaja ali kave se nam vežejo besede in obujajo spomini na mladostna leta. Starost je grenka in vendar neizogibna, če se jo le dočaka. Samota pa je še bolj bridka od starosti. Zato je nujno potrebno, da se zbiramo in ne zapademo melanholiji ali celo obupu. V samotnih trenutkih si pogosto zaželimo nekoga, s katerim bi lahko malo pokramljali. Zaželimo si starih prijateljev, ki smo jih pustili v domovini. V njih družbi bi naše misli pohitele tja, kjer smo doživljali našo mladost. Morda komu izmed nas ni bila posebno rožnata, toda doživeta je bila doma, v naši prelepi domovini, med sorodniki in prijatelji. — Ti sestanki nam vse to vsaj delno nadomestijo. Vsaj za kratek čas pozabimo na našo samoto in morda se še par dni za tem nasmehujemo ob mislih na prijetno popoldne.

Vsi bi želeli, da se naša melbournska družinica upokojencev poveča. Vemo, da je še več slovenskih mamic in očetov, ki uživajo svoj pokoj in bi radi prišli, pa je težko za prevoz. Mladi imajo avtomobile: lepo bi bilo, če bi eno soboto na mesec žrtvovali svojim ostarelim staršem in jih pripeljali med nas. Tudi oče in mati sta potrebna malo razvedrila. Ponekod tiste sinove, ki za svoje starše to radi store in jim ni žal za onih dvanajst sobotnih popoldnevo ali morda za tisti galon bencina.

Naj pripomnim še tole: Prav iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k praznovanju mojega 75-ega rojst-

ŠOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Želite domačo postrežbo po zmerni ceni in v slovenskem jeziku?

CONTINENTAL

GALA

RESTAURANT

201 Brunswick Street, FITZROY, Victoria

Vam je na razpolago vsak dan od 12 — 2
in od 5 — 9:30 — razen ob nedeljah

Za posebne prilike (poroke, krstitke, rojstne dneve, obletnice . . .) se pogovorite z lastnikom!

Prostora je za štirideset oseb.

Priporočata se

EMIL in STANISLAVA FATOVIČ

Telefon: 41 3651

nega dne v Slovenskem domu na prvo soboto v juliju. Enako vsem navočim, ki so mi želeli zares od srca vse dobro za nadaljna leta. Bilo je prisrčno, iskreno, veselo, petja in zdravic nešteto.

Vse te zdravice pa niso bile namenjene samo mojemu rojstnemu dnevu. Gospa Anica Kuri je bila tudi slavljena istega dne — za njen 65 rojstni dan. Če se bodo uresničile vse naše dobre želje, potem bo gospa Anica tudi še 75-letnico dočakala.

Prisrčne pozdrave vsem! — Minka Peršičeva.

Op. ur.: Tudi vsa melbournska slovenska družina ter družina naročnikov MISLI se iskreno pridružuje čestitkam zbranih na sobotnem sestanku naših ostarelih rojakov. Bog daj slavljenkama še dolgo srečnih let v zdravju in zadovoljstvu!

SYDNEY, N.S.W. — Obračam se na naročnike MISLI, ker bi rada našla stanovanje pri naših ljudeh. Rada bi bila pri mirni družini, v hiši brez pijančevanja, da bi imela tudi prijetno domačo družbo. Če mogoče, v Sydneyu oz. okolici. Sem sama brez otrok, petdesetletna, ne pijem in ne kadim. Službo imam. Pišite na moj naslov in omenite tudi ceno! — Mrs. Tereza Kavčič, P.O. Haymarket, 2000. N.S.W.

PHOTO STUDIO

ERIC

267 High St., PRESTON, Vic. 3072

Tel. 480-1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvovrzdrednih fotografij za:

— POROKE —

— KRSTE —

— RAZNE DRUŽINSKE SVEČANOSTI —

Seveda tudi za reprodukcije in povečave
(črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča

VAŠ DOMAČI FOTOGRAF

Nevestam posojamo brezplačno poročne obleke
V zalogi imamo tudi cvetje, poročne vence,
bonbonjere in ostale poročne potrebščine.

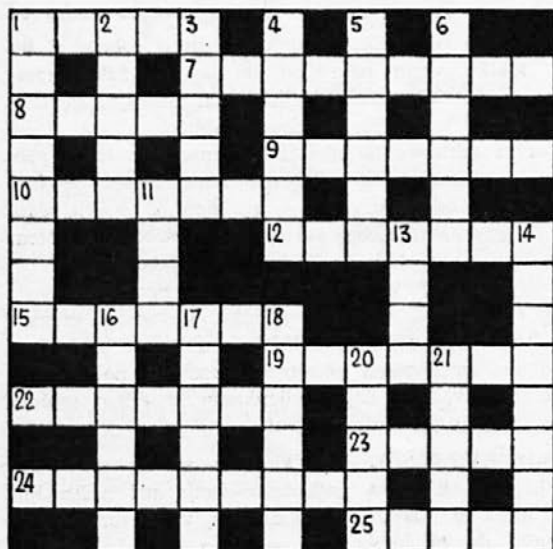
Seveda govorimo slovensko

Odperto tudi ob sobotah in nedeljah

KRIŽANKA

(Branko Žabkar)

Rešitve pošljite najkasneje do 31. avgusta na uredništvo. Nagrajenca bo določil žreb.

Vodoravno: 1. majhen voz, voziček; 7. število let, ki jih je letos dopolnil bivši urednik MISLI; 8. tat; 9. drugo ime za limono; 10. nekdanji skandinavski rod drznih mornarjev; 12. aparat; 15. produkt; 19. preostali del; 22. slovenski pisatelj; 23. najboljši kos servirane perutnine; 24. šolski predmet; 25. robček-rutica.

Navpično: 1. čuvati; 2. vzklík k molku (najdeš ga za konec enega izmed člankov te številke); 3. nekatere rastline imajo namesto korenin; 4. motorsko kurivo; 5. odpoved; 6. podlaga; 11. zima prinese na veje; 13. telesna poškodba; 14. resnična šaljiva zgodba; 16. sekira v narečju; 17. pridelki leta; 18. samo koklja zna; 20. več slovenskih cerkvic po hribih nosi to ime iz turških časov; 21. ošaben.

REŠITEV KONJIČKA julijske številke:

Če začnete s črko **N** v levem gornjem kotu in pravilno skačete kot šahovski konjiček, dobite sledeči stavek iz svetega pisma (1 Jan 3, 18): **NE LJUBIMO Z BESEDO, TUDI NE Z JEZIKOM, AMPAK V DEJANJU IN RESNICI!**

Pravilno rešitev so poslali: Vinko Jager, Anica Šajn, Špela Žagar, Jože Gril, Ivan Karin, Jože Mezgec in Anna Rezelj. Žreb je določil nagrado **Anici Šajn**.

Zdravnik po pregledu svojemu pacientu: "Predvsem, dragi moj, morate jesti veliko sadja. In predvsem morate jesti, kar je okoli, kajti prav v lupini je največ vitaminov, ki jih potrebujete." Po kratkem molku ga vpraša: "Katero sadje pa imate pravzaprav najraje?"

"Orehe, gospod doktor", odgovori bolnik z vidno žalostjo na obrazu.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

MED DEKLETI: 'In ta nesramnež mi je tudi dejal, da govorim logično . . .' — 'Kaj pa pomeni ta beseda?' — 'Ne vem, a za vsak slučaj sem mu primazala klofuto . . .'

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejujemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE SAMO \$647.40
NA ENO STRAN \$370.00

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10
(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

MELBOURNE — PIM — LJUBLJANA — ZAGREB \$682.90
POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

1. Kakor vidite, sem sedaj v Melbournu in sicer stanujem in uradujem v slovenski hiši (g. Ivana Zupana), ki je samo 200 korakov proč od Baragovega Doma, za slovensko cerkvijo.
2. Obrnite se na nas, če hočete imeti pravilne prevode dokumentov. Rojakom, ki prihajajo v Avstralijo iz Nemčije ali Francije, lahko napravimo prevode iz nemščine ali francoščine v angleščino in obratno.
3. Pomagamo vam, če hočete dobiti v Avstralijo svojega sorodnika ali prijatelja. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, Vam bo prišlo prav.
4. Darilne pošiljke (pakete) še vedno hitro, solidno in uspešno izvršujemo. Po želji Vam pošljemo cenik.

Zastopnik za Victorijo

Mrs. M. PERSIC

704 INKERMAN RD.,
COULFIELD, VIC.

Tel. 50-5391

Zastopnik za N.S.W.

Mr. R. OLIP

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.

Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland

Mr. J. PRIMOŽIČ

39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155

v URADU: **RADKO OLIP**

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte
- urejamo rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta
- izpolnujemo obrazce za potne liste, vize in druge dokumente.
- organiziramo prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo

Vsak dan lahko potujete v Jugoslavijo in nazaj za samo: **\$682.90**